

Klimata pilsētas līgums

Investīciju plāns 2030 (1. redakcija)

Rīgas valstspilsētas
Investīciju plāns klimata mērķu sasniegšanai
līdz 2030. gadam

Atruna

Šī dokumenta saturs atspoguļo autora skatījumu. Eiropas Komisija nav atbildīga par tā satura informācijas izmantošanu.

Satura rādītājs

Saīsinājumi un termini	2
1 A daļa – Klimata investīciju esošā situācija	4
1.1 Modulis IP-A1: Finansējums klimata rīcībām	4
1.2 Modulis IP-A2: Stratēģiskais finansējums un tā izvērtējums	7
1.3 Modulis IP-A3: Klimata investīciju barjeras	8
2 B daļa – Investīciju ceļi, virzoties uz klimatneitralitāti 2030. gadā	10
2.1 Modulis IP-B1: Klimatneitralitātes izmaksu scenāriji	10
2.2 Modulis IP-B2: Kapitāla plānošana klimatneitralitātei	14
2.3 Modulis IP-B3: Ekonomiskie un finanšu rādītāji monitoringam, novērtējumam un apmācībām	15
3 C daļa – Klimatneitralitāti veicinošie finanšu priekšnosacījumi	29
3.1 Modulis IP-C1: Klimata politikas kapitāla attīstībai un izmantošanai	29
3.2 Modulis IP-C2: Risku identificēšana un mazināšana	30
3.3 Modulis IP-C3: Kapacitātes veidošana un iesaistīto pušu līdzdalība kapitāla un investīciju plānošanā	34

Tabulu saraksts

<i>Tabula 1: Finansējuma avoti rīcības virzieniem.....</i>	<i>7</i>
<i>Tabula 2: RVP ieņēmumu avotu saraksts</i>	<i>8</i>
<i>Tabula 3: RVP kapitāla avotu saraksts</i>	<i>8</i>
<i>Tabula 4: Klimata investīciju barjeras</i>	<i>10</i>
<i>Tabula 5: Sektoru pasākumu izmaksas</i>	<i>14</i>
<i>Tabula 6: Kapitāla plānošana.....</i>	<i>15</i>
<i>Tabula 7: Ekonomiskie indikatori pēc sektora</i>	<i>27</i>
<i>Tabula 8: Finanšu indikatori pēc sektora</i>	<i>28</i>
<i>Tabula 9: Kapitāla pielietojumu veicinošo klimata jomas politiku saraksts</i>	<i>30</i>
<i>Tabula 10: Projekta līmeņa risku saraksts.....</i>	<i>34</i>
<i>Tabula 11: Iesaistīto pušu līdzdalības kartējums.....</i>	<i>38</i>

Saīsinājumi un termini

Saīsinājumi un akronīmi	Definīcija
AER	Atjaunīgie energoresursi
ALTUM	AS "Attīstības finanšu institūcija Altum"
ANM	Atveselošanās un noturības mehānisms
AS	Akciju sabiedrība
CSDD	Valsts akciju sabiedrība "Ceļu satiksmes drošības direkcija"
CSS	Centralizētā siltumapgādes sistēma

EM	Ekonomikas ministrija
EPS	Energo pārvaldības sistēma
ES	Eiropas Savienība
ESKO	Energoservisa kompānija
ETL	Elektrotransportlīdzeklis
ETS	Emisijas kvotu tirdzniecības sistēma
FM	Finanšu ministrija
IEKRP	Ilgtermiņā enerģētikas un klimata rīcības plāns
IPCC	Klimata pārmaiņu starpvaldību padome
kg / t / kt CO _{2e}	Siltumnīcefekta gāzu emisiju masas vienības, izteiktas oglekļa dioksīda ekvivalentos (kilograms, tonna, vai kilotonna)
KEM	Klimata un enerģētikas ministrija
LED	Gaismas diode
LR	Latvijas Republika
MK	Ministru kabinets
NEKP2030	Nacionālais enerģētikas un klimata plāns 2021.-2030. gadam
NVO	Nevalstiska organizācija
PARIS	Pašvaldības atkritumu radītāju un valdītāju informatīvā sistēma
PV	Saules fotoelektriskie paneļi / saules fotoelementi
PVN	Pievienotās vērtības nodoklis
REEF	Rīgas energoefektivitātes fonds
RMA	Rīgas metropoles areāls
RNP	SIA "Rīgas namu pārvaldnieks"
RPR	Rīgas plānošanas reģions
RTU	Rīgas Tehniskā universitāte
SEG	Siltumnīcefekta gāzes: oglekļa dioksīds (CO ₂), metāns (CH ₄), vienvērtīgā, slāpekļa oksīds (N ₂ O), fluorogļūdeņraži (HFC), perfluorogļūdeņraži (PFC), sēra heksafluorīds (SF ₆)
SIA	Sabiedrība ar ierobežotu atbildību
SM	Satiksmes ministrija
TEC	Termoelektrocentrāle
Rīgas valstspilsētas pašvaldības struktūrvienības un iestādes	
RAIC	Rīgas Apkaimju iedzīvotāju centrs
RD	Rīgas dome
MVK	Rīgas domes Mājokļu un vides komiteja
RDA	Rīgas digitālā aģentūra
REA	Rīgas enerģētikas aģentūra
RVP	Rīgas valstspilsētas pašvaldība
ĀMD	Rīgas valstspilsētas pašvaldības Ārtelpas un mobilitātes departaments
FD	Rīgas valstspilsētas pašvaldības Finanšu departaments
ĪD	Rīgas valstspilsētas pašvaldības Īpašuma departaments
IKSD	Rīgas valstspilsētas pašvaldības Izglītības, kultūras un sporta departaments
LD	Rīgas valstspilsētas pašvaldības Labklājības departaments
MVD	Rīgas valstspilsētas pašvaldības Mājokļu un vides departaments
PAD	Rīgas valstspilsētas pašvaldības Pilsētas attīstības departaments

1 A daļa – Klimata investīciju esošā situācija

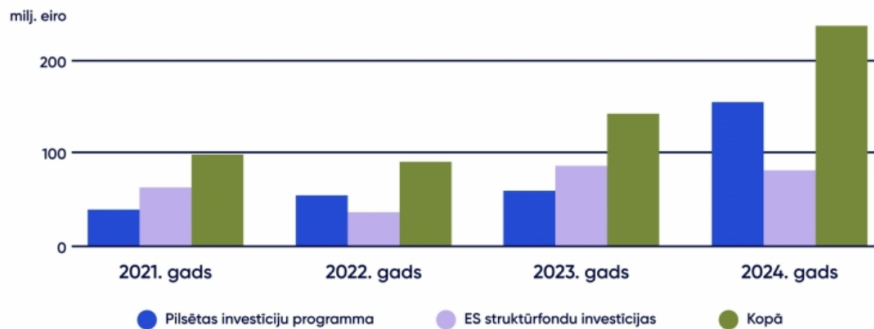
1.1 Modulis IP-A1: Finansējums klimata rīcībām

A-1.1: Apraksts

Katra pašvaldība savu budžetu izstrādā, apstiprina un izpilda patstāvīgi, ievērojot "Likumu par budžetu un finanšu vadību" un likumu "Par pašvaldībām", kā arī citus likumus un Ministru kabineta noteikumus. Valsts pārvaldes institūcijas nedrīkst iejaukties pašvaldību budžetu izstrādāšanā un izpildē, ja tas nav paredzēts likumā. Pašvaldību budžeti sastāv no pamatbudžeta, ziedojumiem un dāvinājumiem. Pašvaldības budžets ir gadskārtējs. Investīciju apjomam kopš 2021.gada Rīgas valstspilsētas pašvaldībā (RVP) ir pieaugoša tendence (skat. 1.attēlu) un 2024.gadā plānotās investīcijas ir vairāk nekā 200 miljoni eiro.

RĪGAS BUDŽETS 2024

Investīcijas pilsētas attīstībā

1.attēls: RVP investīcijas 2021.-2024.gadā¹

RVP budžets (informācija no RVP 2023. gada publiskā pārskata)²

RVP pamatlīdzekļu bilances vērtība 2023. gada beigās bija 2 451,8 miljoni eiro, gada laikā palielinoties par 34,8 miljoniem eiro. Pašvaldības aktīvu summa, ieskaitot arī citas bilances aktīva pozīcijas, 2023. gada beigās bija 3 603,5 miljoni eiro. RVP ilgtermiņa līdzdalība asociēto un radniecīgo uzņēmumu kapitālā 2023. gada beigās bija 791,9 miljoni eiro.

2023. gadā kopējie RVP pamatbudžeta ieņēmumi bija 1 285,4 miljoni eiro, par 123,8 miljoniem eiro (par 10,9%) vairāk nekā 2022. gadā, un pārsniedza precizēto plānu par 47,9 miljoniem eiro. Iedzīvotāju ienākuma nodokļa ieņēmumi pašvaldības budžetā 2023. gadā bija 797,6 miljoni eiro, par 92,9 miljoniem eiro (par 13,2%) vairāk nekā 2022. gadā. Iedzīvotāju ienākuma nodokļa ieņēmumu plāns tika pārpildīts par 45,7 miljoniem eiro (6,1%), darba samaksas straujā pieauguma rezultātā.

Pārskata gadā RVP budžetā kapitālajiem izdevumiem tika novirzīti līdzekļi 179,8 miljonu eiro apmērā, par 56,7 miljoniem eiro (par 46%) mazāk nekā 2022. gadā. Pārskata gadā pašvaldības kapitālo izdevumu nozaru struktūrā, tāpat kā iepriekšējā gadā, lielāko īpatsvaru ieņēma ekonomiskās darbības joma (56,2% no kopējiem kapitālieguldījumiem), otrajā vietā atrodas izglītības nozare (16,4% no kopējiem kapitālieguldījumiem), trešajā – teritoriju un mājokļu apsaimniekošana – 15,9%. Vides aizsardzībai tika novirzīti 0,6%.

No pašvaldības budžeta ES fondu līdzfinansēšanai un priekšfinansēšanai pārskata gadā tika novirzīti līdzekļi 91,6 miljonu eiro apmērā, par 49,1 miljonu eiro vairāk nekā iepriekšējā gadā. Kapitālie izdevumi no kopējā līdzfinansēšanas un priekšfinansēšanas apjoma bija 85,9 miljoni eiro (jeb 94%).

¹ Avots: RVP budžets 2024 <https://www.riga.lv/lv/jaunums/rigas-budzets-2024-gada-vesturiski-lielakas-investicijas-izglitiba-transporta-un-pilsetvides-infrastruktura>

² Avots: RVP 2023.gada publiskais pārskats <https://www.riga.lv/lv/publiskais-parskats>

RVP plānotās investīcijas 2024.gadā

2024.gada 31.janvārī RD deputāti apstiprināja galvaspilsētas budžetu 2024. gadam, kur galvenās prioritātes ir vērienīgi ieguldījumi izglītībā, pilsētvides projektos un satiksmes infrastruktūrā, plašāks sociālais atbalsts, iekšējās drošības paaugstināšana un mājokļu pieejamības uzlabošana iedzīvotājiem.

2.attēlā skatāms 2024.gada Rīgas valstspilsētas budžeta dalījums pa nozīmīgākajiem sektoriem. Klimatneitralitātes mērķiem atvēlētais budžets netiek izdalīts atsevišķi, un tas ir integrēts zem noteiktajām jomām, kā piemēram:

- sabiedriskā transporta savienojuma punktu izbūvei dzelzceļa stacijās plānots atvēlēt 9,2 miljonus eiro;
- jaunas veloinfrastruktūras izveidei (veloceļa izbūve un seguma atjaunošana Vilhelma Purviša ielā; Grostonas ielas pārbūve no Sporta ielas līdz Jāņa Dimaņa ielai) plānots atvēlēt 9 miljonus eiro;
- lieliem infrastruktūras projektiem (tiltu pārvadiem un promenādes izveidei) plānots atvēlēt 124,7 miljonus eiro;
- izglītības iestāžu ēku atjaunošanai energoefektivitātes uzlabošanai – 2,3 miljoni eiro;
- 1 miljons tiks atvēlēts vides fondam.

 2.attēls: RVP plānotās investīcijas 2024.gadā³

Balstoties uz RVP Investīciju plānu 2023.-2025.gadam⁴, tabulā zemāk ir apkopoti visi esošie (īstenošanā) un plānotie ar enerģētiku un klimatu saistītie investīciju projekti RVP. Investīciju projekti ir sadalīti galvenajās kategorijās un apakškategorijās (uzdevumi no Investīciju plāna).

Rīcību virzieni	Sektora apkašsadaļa (balstoties uz RVP Investīcijas plānā 2023.-2025.gadam definētajām prioritātēm uz uzdevumiem)	Esošais budžets, EUR		
		Projekti īstenošanas fāzē, EUR	Plānotie investīciju projekti, EUR	% no kopējām investīcijām
Transports	1.1. uzdevums "Padarīt sabiedrisko transportu par Rīgas mobilitātes mugurkaulu"	219 178 220	365 317 583	53,89%
	1.2. uzdevums "Ieviest mobilitātes hierarhiju"	14 664 127	27 324 923	3,87%
	1.3. uzdevums "Mobilitāti attīstīt sabalansēti"	26 817 225	14 383 250	3,80%
	1.4. uzdevums "Veidot ērtu un drošu mobilitāti daudzveidīgas publiskās ārtelpas attīstībai"		1 250 000	0,12%

³ Avots: RVP budžets 2024 <https://www.riga.lv/lv/jaunums/riogas-budzets-2024-gada-vesturiski-lielakas-investicijas-izglitiba-transporta-un-pilsetvides-infrastruktura>

⁴ Aktuālā Investīciju plāna redakcija pieejama <https://www.rdpad.lv/strategija/attistibas-programma-2022-2027/ricibas-plans-un-investiciju-plans/>

Rīcību virzieni	Sektora apkašsadaļa (balstoties uz RVP Investīcijas plānā 2023.-2025.gadam definētajām prioritātēm uz uzdevumiem)	Esošais budžets, EUR		
		Projekti īstenošanas fāzē, EUR	Plānotie investīciju projekti, EUR	% no kopējām investīcijām
	8.1. uzdevums "Integrēt starptautiskos multimodālos transporta mezglus pilsētas struktūrā "		1 000 000	0,09%
Apbūves vide	2.7. uzdevums "Veidot pilsētas iedzīvotājiem un viesiem drošu pilsētvidi"	9 694 186	5 015 886	1,36%
	4.7. uzdevums "Nodrošināt izglītības iestāžu infrastruktūras pieejamību"	72 500 000	4 200 000	7,07%
	5.1. uzdevums "Veidot un īstenot pārdomātu un uz vienlīdzīgiem nosacījumiem balstītu mājokļu programmu Rīgā"	2 395 000		0,22%
	5.2. uzdevums "Nodrošināt mājokļu pieejamību dažādām iedzīvotāju grupām"	210 000		0,02%
	5.3. uzdevums "Veicināt kompleksu dzīvojamā fonda atjaunošanu un sekmēt dzīves telpas uzlabošanu"	4 837 447	27 400 000	2,97%
	6.1. uzdevums "Pilnveidot pašvaldības pakalpojumus, t.sk. turpināt e-pakalpojumu ieviešanu"	4 393 500		0,41%
	6.2. uzdevums "Uzlabot pašvaldības iestāžu un kapitālsabiedrību darbu, sadarbību un darbības koordinēšanu"	182 114		0,02%
	6.3. uzdevums "Padarīt efektīvāku pašvaldības darbu, paaugstinot darbinieku kompetenci un uzlabojot darba apstākļus"	29 623 920	333 500	2,76%
	6.5. uzdevums "Sekmēt vienotu komunikāciju, informācijas un datu pieejamību"	1 045 000	3 000 000	0,37%
	6.6. uzdevums "Veicināt iedzīvotāju un NVO līdzdalību pašvaldībai būtisku lēmumu pieņemšanā un funkciju īstenošanā"		173 780	0,02%
	7.8. uzdevums "Veicināt veselības aprūpes pieejamību un uzlabot veselības aprūpes un sociālo pakalpojumu infrastruktūru"	5 541 064	15 882 000	1,98%
	8.3. uzdevums "Stiprināt pilsētas sadarbības ekosistēmas un atbalstīt inovatīvas uzņēmējdarbības iniciatīvas"	2 202 200		0,20%
Energosistēmas	3.6. uzdevums "Mazināt klimata pārmaiņas"	4 736 448	43 473 031	4,44%
Zaļā infrastruktūra un dabā balstīti risinājumi	2.1. uzdevums "Attīstīt apkaimju centrus, veicinot publiskās ārtelpas funkcionālo daudzveidību"	5 299 324		0,49%
	2.2. uzdevums "Saglabāt, pilnveidot un ilgtspējīgi apsaimniekot zaļo infrastruktūru Rīgā"	1 235 640	28 416 393	2,73%
	3.1. uzdevums "Pilnveidot vides kvalitātes un klimata pārmaiņu ietekmes uzraudzības un sabiedrības informēšanas sistēmu"	281 159	390 000	0,06%
	3.3. uzdevums "Mazināt plūdu un krastu erozijas riskus"	3 378 950	32 638 625	3,32%

Rīcību virzieni	Sektora apkašsadaļa (balstoties uz RVP Investīcijas plānā 2023.-2025.gadam definētajām prioritātēm uz uzdevumiem)	Esošais budžets, EUR		
		Projekti īstenošanas fāzē, EUR	Plānotie investīciju projekti, EUR	% no kopējām investīcijām
	3.4. uzdevums "Nodrošināt iedzīvotājus ar kvalitatīviem un pieejamiem komunālajiem pakalpojumiem"	18 589 047	66 827 900	7,87%
Atkritumi un aprītes ekonomika	3.5. uzdevums "Nodrošināt videi draudzīgas atkritumu saimniecības attīstību"	484 764	2 835 000	0,31%
	KOPĀ	427 289 334	657 381 871	

Tabula 1: Finansējuma avoti rīcības virzieniem

1.2 Modulis IP-A2: Stratēģiskais finansējums un tā izvērtējums

A-2.1: Apraksts

RVP esošā finanšu un budžeta politika

Detalizēta informācija par RVP budžeta ieņēmumiem, izdevumiem un kapitālieguldījumiem tiek publicēta ikgadējā pārskatā⁵. Investīcijas tiek plānotas atbilstoši RVP Attīstības programmas prioritātēm un pasākumiem⁶.

Ieņēmumi

2024.gadā RVP budžetā ielānojami 1 miljarda 354 miljonu eiro lielus ieņēmumus, kas ir par 162 miljoniem eiro vairāk nekā tika plānots iepriekšējā gadā. Ieņēmumu palielinājumu nosaka galvenokārt iedzīvotāju ienākuma nodokļa ieņēmumu plānotais pieaugums par 75 miljoniem eiro, pamatojoties uz Finanšu ministrijas makroekonomiskajām prognozēm. Pašvaldības budžetā pieaug arī ieņēmumi no valsts budžeta, galvenokārt pedagogu darba samaksas pieauguma ietekmē par 47 miljoniem eiro un no atbalsta Kundziņsalas pārvada būvniecībai par 23,5 miljoniem eiro.

RVP budžeta ieņēmumu galvenā daļa ir pamatbudžeta ieņēmumi. Saskaņā ar likumdošanas aktiem un RD saistošajiem noteikumiem RVP veic nekustamā īpašuma nodokļa administrēšanu. Pamatbudžeta ieņēmumus galvenokārt veido:

- nodokļu ieņēmumi:
 - iedzīvotāju ienākuma nodoklis;
 - nekustamā īpašuma nodoklis par zemi, ēkām, būvēm un mājokļiem.
- nenodokļu ieņēmumi:
 - valsts un pašvaldības nodevas;
 - maksājumi par pašvaldības kapitāla izmantošanu;
 - pārējie ieņēmumi (sodi un sankcijas, īpašuma realizācija u.c.).

RVP ir arī ieņēmumi no ziedojumiem un dāvinājumiem.

Izdevumi

Kopējie budžeta izdevumi 2024.gadā plānoti 1 miljards 545 miljoni eiro, kas ir par 141 miljonu eiro vairāk nekā pērn. Stabilizējoties inflācijai, izdevumu dinamika ir piebremzējusies. Negatīvu ietekmi uz izdevumiem atstāj arī nevienmērīgā ES plānošanas dokumentu izstrāde un attiecīgi šo projektu realizācijas grafiki, kā arī pašvaldībai pieejamo finanšu resursu apjoms. RVP iemaksas pašvaldību finanšu izlīdzināšanas fondā 2024. gadā pieaugs par astoņiem miljoniem eiro jeb 6% un sasniegs 133 miljonus eiro.

Rīgas ekonomiskais profils angļu valodā pieejams <https://www.liveriga.com/en/invest/business-environment>

2. un 3.tabulā apkopoti dati no RVP FD Resursu pārvaldes par 2023.gadu.

⁵ RVP publiskais pārskats pieejams <https://www.riga.lv/lv/publiskais-parskats>

⁶ Detalizēts projektu un sasniedzamo rādītāju apraksts pieejams RVP Investīciju plānā 2024.-2027.gadam <https://www.rdpad.lv/strategija/attistibas-programma-2022-2027/ricibas-plans-un-investiciju-plans/>

ieņēmumu kategorija	RVP ieņēmumi, milj. EUR	% no RVP budžeta
ieņēmumi no ģpašuma nodokļiem	117,2	9,1%
ieņēmumi no pašvaldības izsniegtajām atļaujām, licencēm u.tml. (būvatļaujas)	0,4	
ieņēmumi no tirdzniecības apgrozījuma, akcīzes u. tml. nodokļiem (tirdzniecības nodevas)	0,5	0,0
ieņēmumi no iedzīvotāju ienākuma nodokļiem	797,6	62,1%
Granti un subsīdijas - valsts budžeta transferti bez ES fondiem	234,4	18,2%
Depozīti	4,1	0,08%

Tabula 2: RVP ieņēmumu avotu saraksts

Tips	Apjoms	Līmenis	Apraksts
Valsts aizdevumi	68,3	Publiski	Valsts kases aizņēmumi
ES fondi	63,5	Publiski	Struktūrfondu līdzfinansējums granta formā
Nacionālie fondi	-	Publiski	-
Pašvaldības budžets (ieņēmumi kopā, t.sk, ES fondi)	1285,3	Publiski	Ienākumi no iedzīvotāju nodokļiem u.c. (skat. aprakstu augstāk)

Tabula 3: RVP kapitāla avotu saraksts

1.3 Modulis IP-A3: Klimata investīciju barjeras

A-3.1: Apraksts

Balstoties uz Eiropas Komisijas 2023.gada 24.maija darba dokumentu SWD(2023) 614 final "Recommendation for a COUNCIL RECOMMENDATION on the 2023 National Reform Programme of Latvia and delivering a Council opinion on the Stability Programme of Latvia"⁷, Latvija ir panākusi dažādus uzlabojumus enerģētikas un klimata jomās, tomēr valsts līmenī ir vēl ļoti daudz dažādu izaicinājumu, kas skar arī RVP un tās izvirzītā klimatneitralitātes mērķa sasniegšanu.

Kā minēts dokumentā, tad Latvijas valdība ir novērsusi dažus no ierobežojumiem, kas skāra vēja elektrostaciju attīstību, tomēr Latvijai vēl būtu jāveic elektroenerģijas un siltumenerģijas ražošanas "zaļināšanas" pasākumi. Ir jāturpina attīstīt arī elektrotīkli, lai nodrošinātu pēc iespējas lielāku AER enerģijas ģpatsvaru, kā arī kopienų veidošanu.

Eiropas Komisijas darba dokumentā ir uzskaitīti vēl šādi šķēršļi:

- Latvijā ir zems kredītēšanas pieaugums ilgtermiņā, ko izskaidro vairākas strukturālas problēmas. Latvijas MVU ir grūtāk saņemt kredītus nekā citās eirozonas valstīs. Kā norāda banku sektors, galvenie šķēršļi ir to augstākais kredītrisks un ēnu ekonomikā strādājošo komersantu izplatība. Tomēr uzņēmumu aptaujas norāda uz citiem kredītēšanas šķēršļiem: apgrūtināšu dokumentu kārtošanu, stingrām nodrošinājuma

⁷ Avots: https://economy-finance.ec.europa.eu/system/files/2023-05/LV_SWD_2023_614_en.pdf

prasībām un augstām kredīta izmaksām. Latvijas kredītņēmēji maksā vienas no augstākajām procentu likmēm eirozonā. Banku sektorā skaidro, ka tas saistīts ar augstajām izmaksām, kas saistītas ar zemām kredītu atgūšanas likmēm, savukārt Latvijas Banka pieļauj, ka augsto procentu likmju cēlonis varētu būt konkurences trūkums banku sektorā. Nesenā procentu likmju palielināšana ir palielinājusi Latvijas banku starpību starp kredītu un noguldījumu likmēm, un pēdējās gandrīz nav mainījušās. Šī attīstība, iespējams, vēl vairāk rada bažas par konkurences trūkumu Latvijas banku sektorā.

- Latvija ieņem trešo vietu finanšu ierobežoto uzņēmumu īpatsvarā ES, un tajā ir lielākais to uzņēmumu īpatsvars ES (30%), kas ziņo, ka pēdējo trīs gadu laikā ir ieguldījuši pārāk maz. Faktori, kas izskaidro Latvijas slikto finansējuma pieejamību, ir pastāvīgi augstās procentu likmes, augstās nodrošinājuma izmaksas un uzņēmumu kredītu deficīts, kas pēdējo sešu gadu laikā ir samazinājies par 20%.
- Lai gan zaļās pārejas paātrinājums kopš Krievijas iebrukuma Ukrainā ir kļuvis pamanāmāks, tikai 15 % MVU norāda, ka tiem ir konkrēta stratēģija, lai samazinātu oglekļa pēdas nospiedumu un kļūtu par klimatneitrālu uzņēmumu. 63% no MVU nepiedāvā ne videi draudzīgus produktus, ne pakalpojumus (salīdzinājumā ar ES vidējo rādītāju 54%).

Lai Latvijas pašvaldības, tai skaitā RVP, varētu pilnvērtīgi nodrošināt nepieciešamās investīcijas klimatneitralitātes mērķu sasniegšanai un motivēto to darīt arī Rīgas uzņēmējus un pakalpojumu sniedzējus, ir nepieciešams novērst dažādas barjeras un šķēršļus: sākot no strukturālajām un politikas barjerām līdz ekonomiskiem un finanšu šķēršļiem.

Lielai daļai no zemāk tabulā uzskaitīto izaicinājumu RVP būtu novēršami ar atbalstu no valsts pārvaldes (nozaru ministrijām), kas nosaka dažādas nacionālās politikas un atbalsta mehānismus.

Finanšu barjeras	Barjeru tipoloģija	Apraksts	Sektors un iesaistītās puses
Sākotnējie kapitāla izdevumi	Strukturālās barjeras	Nepietiekama vai novecojusi infrastruktūra, kur nepieciešams veikt strukturālus uzlabojumus un kas sadārdzina sākotnējās investīcijas, piemēram, pašvaldības un daudzdzīvokļu ēkām ir nepieciešams veikt strukturālos uzlabojumus, lai ēkas varētu siltināt. Sliktā tehniskā stāvoklī atrodas arī ūdenssaimniecības infrastruktūra.	Sektori: enerģijas ražošana; sabiedriskais transports; pašvaldības infrastruktūra; energoefektivitāte ēkās Iesaistītās puses: kopienas, uzņēmumi, kas būtu gatavi investēt AER iekārtās; ēku īpašnieki; Rīgas satiksme
Sākotnējie kapitāla izdevumi	Strukturālās barjeras	Ierobežota pieeja tehnoloģijām vai to pielāgošanas iespējas Rīgas vajadzībām.	Sektori: enerģijas ražošana Iesaistītās puses: siltumapgādes operatori
Sākotnējie kapitāla izdevumi	Politikas barjeras	Skaidra, paredzama un ilgtspējīga normatīvā ietvara trūkums, kas motivētu investorus investēt ar klimata jautājumiem saistītos projektos. Ierobežotas iespējas pašvaldībai piesaistīt finansējumu no ārējiem avotiem, piemēram, Eiropas Investīciju bankas.	Sektori: enerģijas ražošana; energoefektivitāte ēkās Iesaistītās puses: kopienas, uzņēmumi, kas būtu gatavi investēt AER iekārtās; energoefektivitātes projektu attīstītāji; pašvaldības struktūrvienības; nozares ministrijas
Sākotnējie kapitāla izdevumi	Politikas barjeras	Laiku un resursu ietilpīgi atļauju un saskaņojumu procesi, kas pagarina projektu ieviešanu	Sektori: transports un mobilitāte (piemēram, elektrozlādes stacijas); daudzdzīvokļu ēku atjaunošana u.c. Iesaistītās puses: PAD, nozares ministrijas, namu apsaimniekotāji, uzlādes staciju un citu projektu attīstītāji
Sākotnējie kapitāla izdevumi	Ekonomiskās barjeras	Ja klimatneitrālu risinājumu izmaksas ir dārgākas un nav konkurētspējīgas, salīdzinot ar tradicionālajiem risinājumiem, ir izaicinājums nodrošināt lēmuma pieņēmēju pozitīvu lēmumu par labu videi draudzīgākiem risinājumiem.	Sektori: transports un mobilitāte; ēku energoefektivitāte; enerģijas ražošana; atkritumu apsaimniekošana un aprites ekonomika u.c. Iesaistītās puses: investori, projektu attīstītāji, politiķi, ieviesēji, ēku īpašnieki u.c.

Finanšu barjeras	Barjeru tipoloģija	Apraksts	Sektors un iesaistītās puses
Tirgus barjeras	Ekonomiskās barjeras	Ierobežots pieprasījums un zema informētība ierobežo ilgtspējīgu uzņēmumu izveidi un attīstību.	Sektori: elektroenerģijas ražošana; transports un mobilitāte Iesaistītās puses: iedzīvotāji, uzņēmēji, pakalpojumu sniedzēji, projektu attīstītāji
Piekļuve finansējumam	Finanšu barjera	Ierobežota pieeja finanšu tirgiem vai finansējuma avotiem var kavēt klimata investīcijas.	Sektori: visi sektori Iesaistītās puses: pašvaldība; Finanšu ministrija; bankas; citi aizdevēji
Piemērotu un mērogotu finanšu instrumentu trūkums	Finanšu barjera	Nepietiekama finanšu instrumentu pieejamība ierobežo iespējas mērogot tādus projektus kā daudzdzīvokļu ēku atjaunošana u.c.	Sektori: energoefektivitātes projekti dažādos sektoros Iesaistītās puses: ministrijas; projektu attīstītāji; finansētāji
Budžeta ierobežojumi	Fiskāls šķērslis	Pilsētām bieži nākas saskarties ar budžeta ierobežojumiem, kas padara grūtu pietiekamu līdzekļu piešķiršanu klimata projektiem.	Sektori: visi Iesaistītās puses: pašvaldība; iedzīvotāji; uzņēmēji u.c.

Tabula 4: Klimata investīciju barjeras

2 B daļa – Investīciju ceļi, virzoties uz klimatneitralitāti 2030. gadā

2.1 Modulis IP-B1: Klimatneitralitātes izmaksu scenāriji

B-1.1: Apraksts

Klimata pilsētas līguma Rīcības plānā ir iekļauts 31 rīcības virziens, kuru daļēja īstenošana notiktu arī ārpus šī plāna ietvara, piemēram, iekārtu nomaiņa katlu mājās, zemu emisiju sabiedriskā transporta nodrošināšana un virkne citu rīcību (*business-as-usual* scenārijs). Tomēr jāsaprot, ka aktivitāšu īstenošanai jebkurā gadījumā būtu nepieciešami finanšu līdzekļi. Tādējādi investīcijas, kas nepieciešamas Rīcības plānā iekļauto rīcību īstenošanai vērtējamas ne vien kā investīcijas energoefektivitātes paaugstināšanai un/vai AER plašākai lietošanai, bet arī kā investīcijas, kas pēc būtības sedz arī RVP pamatvajadzības. Piemēram, 2000 daudzdzīvokļu ēku atjaunošana Rīgā pirmkārt ir vitāli svarīga, lai atjaunotu novecojušo un lielā nepietiekami apsaimniekoto dzīvojamo fondu, nodrošinot tā drošību, atbilstību normatīvajām prasībām un iedzīvotāju labklājību. Tikai pēc tam seko energoefektivitātes vajadzība.

Tabulā zemāk ir apkopotas katra rīcības virziena indikatīvās investīcijas. Plānotās investīcijas atkritumu apsaimniekošanas un aprites ekonomikas sektorā identificētajiem rīcības virzieniem, kā arī CO₂ piesaistei un SEG emisiju mazināšanas pasākumiem no mežsaimniecības sektora tiks iekļautas pēc 2-3 gadiem, kad Rīcības plāns un Investīciju plāns tiks pārskatīti.

Prognozētās indikatīvās investīcijas četriem rīcības virzieniem, lai sasniegtu klimatneitralitātes mērķus RVP, ir aprēķinātas vismaz **2,7 miljardi eiro** apmērā, kas var būtiski mainīties no izvēlētajiem tehniskajiem risinājumiem un citiem apstākļiem. Plānotie pasākumi detalizētāk aprakstīti Rīcības plānā.

Darbības izmaksas ir pieņemtas katram rīcības virzienam individuāli. Tās līdz šim RVP nav atsevišķi apkopojusi, tāpēc tās varētu mainīties, sākot plānot rīcības virzienu detalizētās aktivitātes.

Rīcības virziens	Rīcības	Ieviešanas izmaksas/ CAPEX, EUR	Darbības izmaksas, EUR	Tiešās ietekmes (emisiju samazinājums)	Netiešās ietekmes (papildu ieguvumi)
Pašvaldības infrastruktūra	P1: Energopārvaldības sistēmas nepārtraukta uzlabošana	2 450 000 (investīciju periods 7 gadi)	350 000	Energijas ietaupījums: 15 939 MWh; CO ₂ samazinājums: 2 311 tCO ₂	
	P2: 100% atjaunīgās siltumenerģijas nodrošināšana pašvaldības ēkās	2 505 000 (investīciju periods 5 gadi)	70 000	AER: 150 006 MWh; CO ₂ samazinājums: 21 751 tCO ₂	
	P3: 100% atjaunīgās elektroenerģijas nodrošināšana pašvaldības ēkās	24 505 000 (investīciju periods 2 gads)	70 000	AER: 327 298 MWh; CO ₂ samazinājums: 35 675 tCO ₂	
	P4: Pašvaldības ēku atjaunošanas plāna līdz 2030. gada izstrāde un sistemātiska ēku atjaunošana	60 050 000 (investīciju periods 7 gadi)	6 005 000	Energijas ietaupījums: 19 000 MWh; CO ₂ samazinājums: 5 016 tCO ₂	
	P5: Ielu apgaismojuma modernizācija	15 200 000 (investīciju periods 6 gadi)	750 000	Energijas ietaupījums: 13 328 MWh; CO ₂ samazinājums: 1 788 tCO ₂	<i>Uzlabota drošība uz ielām</i>
	P6: Nodrošināt 100% atjaunīgās elektroenerģijas izmantošanu ielu apgaismojuma, luksoforu un pulksteņu darbināšanai 2030. gadā	616 000 (investīciju periods 7 gadi)		AER: 17 445 MWh; CO ₂ samazinājums: 1 901 tCO ₂	
	P7: Datu uzskaites sistēmas izveide par pašvaldības autoparku un transportlīdzekļu izmantošanas efektivitātes paaugstināšana	91 000 (investīciju periods 7 gadi)	30 000	Energijas ietaupījums: 963 MWh; CO ₂ samazinājums: 253 tCO ₂	
	P8: Sabiedriskā transporta izmantošanas veicināšana darba vajadzībām pašvaldības darbinieku vidū	170 000 (investīciju periods 2 gadi)	10 000	Energijas ietaupījums: 690 MWh; CO ₂ samazinājums: 181 tCO ₂	
	P9: Pāreja uz bezemisiju transportlīdzekļiem kapitālsabiedrībās, pašvaldības iestādēs	600 000 (investīciju periods 6 gadi)	150 000	Energijas ietaupījums: 823 MWh; AER: 12 000 MWh; CO ₂ samazinājums: 3 402 tCO ₂	

Rīcības virziens	Rīcības	Ieviešanas izmaksas/ CAPEX, EUR	Darbības izmaksas, EUR	Tiešās ietekmes (emisiju samazinājums)	Netiešās ietekmes (papildu ieguvumi)
	P10: Notekūdeņu attīrīšanas iekārtu energoefektivitāte un AER izmantošana	39 000 000 (investīciju periods 7 gadi)		CO2 samazinājums 2 780 tCO _{2e}	
Energijas ražošana	E1: Bezemisiju tehnoloģiju un AER pieauguma veicināšana centralizētajā siltumapgādē	75 000 000 (investīciju periods 7 gadi)	7 500 000	AER: 768 855 MWh; CO ₂ samazinājums: 121 180 tCO ₂	
	E2: Nodrošināt jaunu klientu pieslēgšanu CSS	2 100 000 (investīciju periods 7 gadi)	500 000		<i>Samazināts individuālo risinājumu skaits; samazināts gaisa piesārņojums; izveidota siltumapgādes zonu karte</i>
	E3: Siltumenerģijas ražošanas un pārvaldes efektivitātes paaugstināšana un siltumapgādes sistēmas digitalizācija	8 000 000 (investīciju periods 7 gadi)	150 000	Energijas ietaupījums: 5 000 MWh; CO ₂ samazinājums: 1 320 tCO ₂	
	E4: Pakāpeniska pāreja uz 4.paaudzes siltumapgādes sistēmu	240 000 (investīciju periods 7 gadi)	20 000	Energijas ietaupījums: 650 MWh; CO ₂ samazinājums: 172 tCO ₂	
	E5: Inovatīvu pilotprojektu īstenošana	300 000 (investīciju periods 7 gadi)			
	E6: Veicināt elektrifikāciju, AER izmantošanu decentralizētā siltumapgādē vai pieslēgšanos CSS	133 600 000 (investīciju periods 5 gadi)	250 000	AER: 364 506 MWh; CO ₂ samazinājums: 86 199 tCO ₂	
	E7: Veicināt AER izmantošanu elektroenerģijas ražošanā Rīgas vajadzībām	476 600 000 (investīciju periods 7 gadi)	250 000	AER: 1 446 931 MWh; CO ₂ samazinājums: 157 716 tCO ₂	
Daudzdzīvokļu ēkas	Dz1: Informācijas un datu pieejamības uzlabošana par daudzdzīvokļu ēku energoefektivitāti	700 000 (investīciju periods 7 gadi)		Energijas ietaupījums: 4 492 MWh; CO ₂ samazinājums: 1 186 tCO ₂	

Rīcības virziens	Rīcības	Ieviešanas izmaksas/ CAPEX, EUR	Darbības izmaksas, EUR	Tiešās ietekmes (emisiju samazinājums)	Netiešās ietekmes (papildu ieguvumi)
	Dz2: Normatīvo aktu pārskatīšana daudzdzīvokļu ēku atjaunošanas tempu palielināšanai Rīgā	700 000 (investīciju periods 7 gadi)		Enerģijas ietaupījums: 2 246 MWh; CO ₂ samazinājums: 593 tCO ₂	
	Dz3: Iedzīvotāju iesaiste daudzdzīvokļu ēku atjaunošanā	318 500 000 (investīciju periods 7 gadi)	31 850 000	Enerģijas ietaupījums: 133 505 MWh; CO ₂ samazinājums: 19 358 tCO ₂	
	Dz4: Rīgas energoefektivitātes fonda izveide	29 000 000 (investīciju periods 5 gadi)	3 000 000		<i>Iespēja mērogot ēku atjaunošanu</i>
	Dz5: Jaunu standartizētu risinājumu pētīšana un īstenošana ēku atjaunošanai, samazinot ēku atjaunošanas izmaksas	1 200 000 (investīciju periods 6 gadi)		AER: 2 500 MWh; CO ₂ samazinājums: 273 tCO ₂	
Transports un mobilitāte	T1: Pilsētplānošana vērsta uz mērķi veidot pilsētu, kuras iedzīvotāji un viesi ir mazāk atkarīgi no privātajām automašīnām	42 000 000 (investīciju periods 7 gadi)	2 500 000	Enerģijas ietaupījums: 518 000 MWh; CO ₂ samazinājums: 126 840 tCO ₂	
	T2: Pasākumi attālināta darba veicināšanai un e-pakalpojumu pieejamības palielināšanai	840 000 (investīciju periods 3 gadi)	350 000		<i>Paaugstināta produktivitāte un efektivitāte; mazāka ietekme uz transporta plūsmu</i>
	T3: Aktīva dzīvesveida un velosipēdu izmantošanas veicināšana	420 000 000 (investīciju periods 7 gadi)	42 000 000	Enerģijas ietaupījums: 288 400 MWh; CO ₂ samazinājums: 77 000 tCO ₂	
	T4: Ar sabiedrisko transportu veikto pasažieru īpatsvara palielināšana ikdienā	1 036 000 000 (investīciju periods 7 gadi)	103 600 000	Enerģijas ietaupījums: 519 960 MWh; CO ₂ samazinājums: 138 880 tCO ₂	
	T5: Ierobežojumi privātajam transportam	112 000 (investīciju periods 4 gadi)		Enerģijas ietaupījums: 280 000 MWh;	

Rīcības virziens	Rīcības	Ieviešanas izmaksas/ CAPEX, EUR	Darbības izmaksas, EUR	Tiešās ietekmes (emisiju samazinājums)	Netiešās ietekmes (papildu ieguvumi)
				CO ₂ samazinājums: 72 800 tCO ₂	
	T6: Citi pasākumi ar vieglo automašīnu izmantošanas samazināšanai	28 000 000 (investīciju periods 3 gadi)	250 000	Enerģijas ietaupījums: 212 400 MWh; CO ₂ samazinājums: 85 680 tCO ₂	
	T7: Elektrifikācijas veicināšana privātajā transportā un pakalpojumu sniegšanā	1 500 000 (investīciju periods 7 gadi)	150 000	Enerģijas ietaupījums: 101 000 MWh; AER 14 200 MWh; CO ₂ samazinājums: 24 000 tCO ₂	
	T8: Pašvaldības funkciju nodrošinošo transportlīdzekļu pakāpeniska pāreja uz tīrām tehnoloģijām	3 000 000 (investīciju periods 5 gadi)	300 000	AER: 80 000 MWh; CO ₂ samazinājums: 28 200 tCO ₂	
	T9: Mobilitātes datu apkopošana un ieviesto pasākumu monitorings	3 000 000 (investīciju periods 4 gadi)	250 000		<i>Datos balstīti lēmumi</i>

Tabula 5: Sektoru pasākumu izmaksas

2.2 Modulis IP-B2: Kapitāla plānošana klimatneitralitātei

Apraksts										
<p>Rīcības plānā iekļauto pasākumu ieviešanai nepieciešamo finansējumu iespējams iegūt no dažādiem finansējuma avotiem:</p> <ul style="list-style-type: none"> • pašvaldības budžeta īstermiņa un vidēja termiņa pasākumiem; • privātiem līdzekļiem ilgtermiņa projektiem, kas saistīti ar ēku un infrastruktūras atjaunošanas projektiem; • ES fondu līdzekļiem pārejai uz AER un citiem ilgtermiņa energoefektivitātes pasākumiem, kā arī ilgtspējīgiem transporta risinājumiem un ūdenssaimniecības modernizācijai; • valsts līdzfinansējumu; • kā arī citiem finanšu instrumentiem, piemēram, EUCF u.c. <p>Finansējums pasākumiem enerģētikas un klimata jomās ir iezīmēts Nacionālajā enerģētikas un klimata rīcības plānā 2021.-2030. gadam. Pieejamie finansējuma avoti ir apkopoti arī Pilsētu mēru pakta mājaslapā (skat. tabulu).</p> <p>Tabula: Pieejamie finansējuma avoti⁸</p> <table border="1"> <thead> <tr> <th>Eiropas strukturālie un investīciju fondi</th> <th>Eiropas finansējuma programmas</th> <th>Projektu izstrādes palīdzība</th> <th>Finanšu iestāžu instrumenti</th> <th>Alternatīvi finansēšanas mehānismi</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> </tr> </tbody> </table>	Eiropas strukturālie un investīciju fondi	Eiropas finansējuma programmas	Projektu izstrādes palīdzība	Finanšu iestāžu instrumenti	Alternatīvi finansēšanas mehānismi					
Eiropas strukturālie un investīciju fondi	Eiropas finansējuma programmas	Projektu izstrādes palīdzība	Finanšu iestāžu instrumenti	Alternatīvi finansēšanas mehānismi						

⁸ Vairāk informācijas: https://eu-mayors.ec.europa.eu/lv/resources/funding_guide

Kohēzijas fonds (KF)	Eiropas infrastruktūras savienošanas fonds (CEF)	Eiropas energoefektivitātes fonds (EEF)	Eiropas stratēģisko investīciju fonds (EFSI)	Iedzīvotāju kooperatīvi
Eiropas lauksaimniecības fonds lauku atbalstam (EAFRD)	<i>JPI Urban Europe</i>	Eiropas vietējās enerģijas atbalsts (ELENA)	EIB – Pašvaldību programmas aizdevumi	Kolektīvā finansēšana
Eiropas jūrlietu un zivsaimniecības fonds (EJZF)	LIFE programma	LIFE CET projektu izstrādes palīdzība	Dabas kapitāla finansēšanas mehānisms (NCFE)	Energoefektivitātes līgumi (EPC)
Eiropas reģionālās attīstības fonds (ERAF)	Eiropas teritoriālā sadarbība	JASPERS		Pašvaldību “zaļās” obligācijas
Eiropas sociālais fonds (ESF)	Inovatīvas pilsētvides darbības (UIA)			Finansēšana, atmaksu iekļaujot rēķinā
	URBACT			Atjaunojamo kredītu fondi
				Aizdevumi ar atvieglotiem nosacījumiem un garantijas

Kapitāla vajadzības	Iespējamie avoti	Sektorālais sadalījums
146 187 000 EUR	Pašvaldības budžets; ES fondu līdzfinansējums; valsts līdzfinansējums; privātais finansējums; citi	Pašvaldības infrastruktūra
695 840 000 EUR	Kapitālsabiedrību līdzekļi; uzņēmēju un iedzīvotāju privātie līdzekļi; ES fondu līdzfinansējums; kredīti; citi	Enerģijas ražošana
350 100 000 EUR	Kapitālsabiedrību līdzekļi; uzņēmēju un iedzīvotāju privātie līdzekļi; ES fondu līdzfinansējums; kredīti; citi	Daudzdzīvokļu ēkas
1 534 452 000 EUR	Pašvaldības budžets; ES fondu līdzfinansējums; valsts līdzfinansējums; uzņēmēju un iedzīvotāju privātie līdzekļi; citi	Transports un mobilitāte

Tabula 6: Kapitāla plānošana

2.3 Modulis IP-B3: Ekonomiskie un finanšu rādītāji monitoringam, novērtējumam un apmācībām

B-3.1: Apraksts

Rīga vēl nav izstrādājusi un ieviesusi skaidru procedūru klimata budžeta plānošanā, lai līdz 2030. gadam panāktu klimatneitralitāti. Pašvaldības investīciju plānā ir jau šobrīd iekļauta virkne rīcību, kurām būs pozitīva ietekme uz RVP klimatneitralitātes mērķiem. Lai identificētu patieso šo rīcību apmēru un ietekmi, kā arī lai spētu sekot līdzi turpmākām pašvaldības investīcijām klimata jomām, pašvaldībā ir jāpiemēro efektīva un sistemātiska pieeja klimata projektu budžeta plānošanā un iekļaušanā pašvaldības budžetā. Eiropas pašvaldībās nepastāv vienota pieeja, bet vairākas pašvaldības Eiropā ir izmēģinājuši dažādus risinājumus (vairāk par to *Energy Cities* pētījumā “*Climate-mainstreaming municipal budgets*”⁹). Lai atrastu piemērotāko pieeju RVP, sākotnēji pašvaldībā ir nepieciešams organizēt pārrunas starp Izpilddirektora biroju, REA un FD un pēc tam jāplāno to ieviešana un pielāgošana.

Tabulā zemāk ir apkopoti rādītāji, par kuriem nepieciešams ieviest un uzturēt datubāzi kvalitatīvam esošās situācijas un progresa novērtējumam attiecībā uz izvirzītajiem rīcības plāna kopējiem un katra rīcības virziena individuālajiem mērķiem.

⁹ Pieejams šeit: <https://energy-cities.eu/publication/climate-mainstreaming-municipal-budgets/>

Mainīta

B-3.1: Ietekmes ceļi									
Iznākums / ietekmētā joma	Pasākums	Nr.	Rādītāja nosaukums	Bāzes vērtība		Mērķa vērtība			Mērvienība
				2020	2025	2027	2030		
CO ₂ emisiju samazināšana no pašvaldības infrastruktūras		P I 1.	CO ₂ emisiju samazinājums no pašvaldības infrastruktūras enerģijas patēriņa	-	10 205	20 411	34 019	tCO ₂	
		P I 2.	Pašvaldības infrastruktūras radītās CO ₂ emisijas no enerģijas patēriņā	34 018	20 411	10 205	0	tCO ₂ /gadā	
		P I 3.	Pašvaldības ēku radītās CO ₂ emisijas no siltumenerģijas patēriņa	24 062	14 437	7 219	0	tCO ₂ /gadā	
		P I 4.	Pašvaldības ēku radītās CO ₂ emisijas no elektroenerģijas patēriņa	3 629	2 177	1 089	0	tCO ₂ /gadā	
		P I 5.	Ielu apgaismojuma elektroenerģijas patēriņa radītās CO ₂ emisijas	2 710	1 626	813	0	tCO ₂ /gadā	
		P I 6.	CO ₂ emisiju apjoms no pašvaldības transporta	3 618	2 170	1 085	0	tCO ₂ /gadā	
		P I 7.	• Pašvaldības ēku siltumenerģijas patēriņš pa energoresursiem	165 945	↓	↓	133 669	MWh/gadā	
		P I 8.	• Īpatnējais siltumenerģijas patēriņš pašvaldības ēkās	144	↓	↓	↓	kWh/m ² gadā	
		P I 9.	• Īpatnējais siltumenerģijas patēriņš ar KK pašvaldības ēkās	164	↓	↓	↓	kWh/m ² gadā	
		P I 10.	• Pašvaldības ēku elektroenerģijas patēriņš pa energoresursiem	33 298	↓	↓	30 634	MWh/gadā	
		P I 11.	• Īpatnējais elektroenerģijas patēriņš pašvaldības ēkās	31,6-mācību iestādes 56,1-biroju ēkas	↓	↓	↓	kWh/m ² gadā	
		P I 12.	• Ūdens patēriņš pašvaldības ēkās	N.d.	↓	↓	↓	m ³ /gadā	
		P I 13.	• Uzstādīto AER sistēmu skaits un jauda siltumenerģijas ražošanai pašvaldības infrastruktūrai	N.d.	↑	↑	↑	skaits un MW	
		P I 14.	• No AER saražotais siltumenerģijas apjoms gadā pašvaldības iestādēs	N.d.	↑	↑	↑	MWh/gadā	
		P I 15.	• No AER saražotās siltumenerģijas apjoma īpatsvars gadā	N.d.	↑	↑	100%	%	

B-3.1: Ietekmes ceļi								
Iznākums / ietekmētā joma	Pasākums	Nr.	Rādītāja nosaukums	Bāzes vērtība		Mērķa vērtība		Mērvienība
				2020	2025	2027	2030	
		-	Skatīt indikatorus P I 7. līdz P I 9.					
	P3: 100% atjaunīgās elektroenerģijas nodrošināšana pašvaldības ēkās	P I 16.	<ul style="list-style-type: none"> Uzstādīto AER sistēmu skaits un jauda elektroenerģijas ražošanai pašvaldības infrastruktūrai 	N.d.	↑	↑	↑	skaits un MW
P I 17.		<ul style="list-style-type: none"> No AER saražotais elektroenerģijas apjoms gadā pašvaldības iestādēs 	N.d.	↑	↑	↑	MWh/gadā	
P I 18.		<ul style="list-style-type: none"> No AER iepirktais elektroenerģijas apjoms pašvaldības infrastruktūrā 	N.d.	↑	↑	↑	MWh/gadā	
P I 19.		<ul style="list-style-type: none"> No AER saražotās/iepirktās elektroenerģijas apjoma īpatsvars gadā 	N.d.	↑	↑	100%	%	
-		Skatīt indikatorus P I 10., P I 11.						
	P4: Pašvaldības ēku atjaunošanas plāna līdz 2030. gada izstrāde un sistemātiska to atjaunošana	P I 20.	<ul style="list-style-type: none"> Ēku skaits ar derīgiem energosertifikātiem 	N.d.	↑	↑	100%	skaits
P I 21.		<ul style="list-style-type: none"> Renovēto pašvaldības ēku skaits 	N.d.	↑	↑	100%	skaits	
-		Skatīt indikatorus P I 7. līdz P I 11.						
	P5: Ielu apgaismojuma modernizācija	P I 22.	<ul style="list-style-type: none"> Ielu apgaismojuma elektroenerģijas patēriņš 	27 756	↓	↓	11 921	MWh/gadā
P I 23.		<ul style="list-style-type: none"> Īpatnējais enerģijas patēriņš ielu apgaismojumam 	597	↓	↓	↓	kWh/gaismeklis	
P I 24.		<ul style="list-style-type: none"> Nomainīto gaismekļu skaits 	11,1%	↑	50%	100%	skaits	
P I 25.		<ul style="list-style-type: none"> Uzstādīto gaismekļu skaits 	11,1% LED, 88,8% nātrija, 0,1% dzīvsudraba	-	-	-	skaits	
CO ₂ emisiju samazināšana no pašvaldības infrastruktūras	P6: Nodrošināt 100% atjaunīgās elektroenerģijas izmantošanu ielu apgaismojuma,	-	Skatīt indikatoru P I 22.					

B-3.1: Ietekmes ceļi								
Iznākums / ietekmētā joma	Pasākums	Nr.	Rādītāja nosaukums	Bāzes vērtība	Mērķa vērtība			Mērvienība
				2020	2025	2027	2030	
	luksoforu un pulksteņu darbināšanai 2030. gadā							
	P7: Datu uzskaites sistēmas izveide par pašvaldības autoparku un transportlīdzekļu izmantošanas efektivitātes paaugstināšana	P I 26.	<ul style="list-style-type: none"> Transportlīdzekļu skaits un degvielas patēriņš dalījumā pēc transportlīdzekļa veida (vieglās automašīnas, vieglās kravas automašīnas, kravas automašīnas, cits) un degvielas veida (t.sk. alternatīvās degvielas) 	697/ 13 711	↓	↓	-12 248	skaits un litri vai kWh gadā
		P I 27.	<ul style="list-style-type: none"> Pašvaldības transportlīdzekļu īpatnējais degvielas patēriņš 	N.d.	↓	↓	↓	l/100 km
		P I 28.	<ul style="list-style-type: none"> Elektroenerģijas īpatsvars pašvaldības transporta degvielas patēriņā 	0,5%	↑	↑	↑	%
		P I 29.	<ul style="list-style-type: none"> Pašvaldības transportlīdzekļu vidējais vecums 	N.d.	↓	↓	↓	gadi
		P I 30.	<ul style="list-style-type: none"> Ilggadējais transportlīdzekļu nobraukums 	N.d.	↓	↓	↓	km
		P I 31.	<ul style="list-style-type: none"> Ilggadēto bezemisiju transportlīdzekļu skaits 	10	↑	↑	100%	skaits
		P I 32.	<ul style="list-style-type: none"> ETL uzlādes vietu skaits pie pašvaldības ēkām 	N.d.	↑	↑	↑	skaits
		P I 33.	<ul style="list-style-type: none"> Pārvietošanās veidu (gājēji, velo, sabiedriskais transports, privātais transports, utt.) īpatsvars pašvaldības darbinieku vidū 	N.d.	-	-	-	%
		CO ₂ emisiju samazināšana no pašvaldības infrastruktūras	P8: Sabiedriskā transporta izmantošanas veicināšana darba vajadzībām Rīgas	P I 34.	<ul style="list-style-type: none"> Braucienų daudzums ar vieglo transportu darba vajadzībām 	N.d.	↓	↓
-	Skatīt indikatoru P I 34							

B-3.1: Ietekmes ceļi									
Iznākums / ietekmētā joma	Pasākums	Nr.	Rādītāja nosaukums	Bāzes vērtība		Mērķa vērtība			Mērvienība
				2020	2025	2027	2030		
	pašvaldības darbinieku vidū								
	P9: Pāreja uz bezemisiju transportlīdzekļiem kapitālsabiedrībās, pašvaldības iestādēs	-	Skatīt indikatorus P I 26., P I 27., P I 29., P I 31., P I 32.						
CO ₂ emisiju samazināšana no pašvaldības infrastruktūras	P10: Notekūdeņu attīrīšanas iekārtu energoefektivitāte un AER izmantošana	P I 35.	No AER saražotais enerģijas apjoms notekūdeņu attīrīšanas iekārtās	26%	↑	↑	50%	% AER bruto pašpatēriņš / gadā	
		P I 36.	Iepirktais AER elektroenerģijas apjoms notekūdeņu attīrīšanas iekārtām	0	↑	↑	>2000	MWh/gadā	
CO ₂ emisiju samazināšana no enerģijas ražošanas		E I 1.	CO₂ emisiju samazinājums centrālajā enerģijas ražošanas sektorā	-	40 482	80 964	122 672	tCO ₂	
		E I 2.	CO₂ emisiju samazinājums decentrālajā enerģijas ražošanas sektorā	-	28 446	56 891	86 199	tCO ₂	
		E I 3.	CO₂ emisiju samazinājums elektroenerģijas ražošanas sektorā	-	52 046	104 093	157 716	tCO ₂	
		E I 4.	Radītās CO₂ emisijas no centrālās siltumenerģijas ražošanas	375 558	335 076	294 594	252 886	tCO ₂ /gadā	
		E I 5.	Radītās CO₂ emisijas no decentrālās siltumenerģijas ražošanas	296 980	268 534	240 089	210 781	tCO ₂ /gadā	
		E I 6.	Radītās CO₂ emisijas no elektroenerģijas patēriņa	207 334	155 288	103 241	49 618	tCO ₂ /gadā	
	E1: Bezemisiju tehnoloģiju un AER pieauguma veicināšana centralizētajā siltumapgādē	E I 7.	<ul style="list-style-type: none"> Saražotais siltumenerģijas patēriņš no AER mazas jaudas dabasgāzes AS "Rīgas siltums" energoavotos 	N.d.	↓	↓	↓	MWh/gadā	
		E I 8.	<ul style="list-style-type: none"> Īstenoto projektu skaits (pieslēgumu skaits siltuma pārpalikuma 	N.d.	↑	↑	↑	skaits	

B-3.1: Ietekmes ceļi								
Iznākums / ietekmētā joma	Pasākums	Nr.	Rādītāja nosaukums	Bāzes vērtība	Mērķa vērtība			Mērvienība
				2020	2025	2027	2030	
			izmantošanai, nodotais siltumenerģijas apjoms Rīgas pilsētas CSS)					
CO ₂ emisiju samazināšana no enerģijas ražošanas	E2: Nodrošināt jaunu klientu pieslēgšanu Rīgas CSS	E I 9.	<ul style="list-style-type: none"> Ikgadējais jaunu pieslēgto klientu skaits Rīgas pilsētas CSS un to patēriņš 	N.d.	↑	↑	↑	skaits un MWh/gadā
	E3: Siltumapgādes ražošanas un pārvades efektivitātes paaugstināšana un siltumapgādes sist. digitalizācija	E I 10.	<ul style="list-style-type: none"> Katra energoavota lietderības koeficients 	Vidēji 99%	↑	↑	↑	%
		E I 11.	<ul style="list-style-type: none"> Ieviestie digitālie risinājumi, skaits un piesaistītais finansējums 	N.d.	↑	↑	↑	EUR
	E4: Pakāpeniska pāreja uz 4.paaudzes siltumapgādes sistēmu	E I 12.	<ul style="list-style-type: none"> 4.paaudzes siltumapgādes sistēmas siltumtrases 	N.d.	↑	↑	↑	km
		E I 13.	<ul style="list-style-type: none"> Samazinātais siltumenerģijas patēriņš 4.paaudzes siltumapgādes sistēmā 	N.d.	↑	↑	↑	MWh/gadā
	E5: Inovatīvu projektu īstenošana	E I 14.	<ul style="list-style-type: none"> Piesaistītais finansējums inovatīvu risinājumu attīstībai 	N.d.	↑	↑	↑	EUR
		E I 15.	<ul style="list-style-type: none"> Ieviestie inovatīvie risinājumi pilsētas siltumapgādes sistēmā 	N.d.	↑	↑	↑	skaits
	E6: Veicināt elektrifikāciju, AER izmantošanu decentralizētā siltumapgādē vai pieslēgšanos CSS	E I 16.	<ul style="list-style-type: none"> AER īpatsvars ražošanas un pakalpojumu sektorā 	47%	↑	↑	↑	%
		E I 17.	<ul style="list-style-type: none"> Dabāsgāzes patēriņš mājokļu sektorā (mājsaimniecības) 	295 000	↓	↓	↓	MWh/gadā
		E I 18.	<ul style="list-style-type: none"> Dabāsgāzes patēriņš sabiedriskais sektors (pārējie lietotāji) 	213 000	↓	↓	↓	MWh/gadā
		-	Skatīt indikatorus E I 9.					
	E7: Veicināt AER izmantošanu	E I 19.	<ul style="list-style-type: none"> AER īpatsvars pilsētā saražotās elektroenerģijas bilanciē 	3	↑	↑	↑	%

B-3.1: Ietekmes ceļi								
Iznākums / ietekmētā joma	Pasākums	Nr.	Rādītāja nosaukums	Bāzes vērtība	Mērķa vērtība			Mērvienība
				2020	2025	2027	2030	
	elektroenerģijas ražošanā Rīgas vajadzībām	E I 20.	<ul style="list-style-type: none"> Uzstādītā AER iekārtu jauda un skaits 	N.d.	↑	↑	↑	MW, skaits
		E I 21.	<ul style="list-style-type: none"> Ar AER saražotā elektroenerģija pilsētā 	77 970	↑	↑	↑	MWh/gadā
CO ₂ emisiju samazināšana no daudzdzīvokļu ēkām	Dz1: Informācijas un datu pieejamības uzlabošana par daudzdzīvokļu ēku energoefektivitāti	Dz I 1.	CO₂ emisiju samazinājums no daudzdz. ēku siltumenerģijas patēriņa	-	6 423	12 846	21 409	tCO₂
		Dz I 2.	<ul style="list-style-type: none"> CO₂ emisiju apjoms no daudzdzīvokļu ēku siltumenerģijas patēriņa 	367 435	361 012	354 589	346 026	tCO₂/gadā
		Dz I 3.	<ul style="list-style-type: none"> Daudzdzīvokļu ēku skaits pilsētā un to apkures veids 	11 700	-	-	-	skaits
		Dz I 4.	<ul style="list-style-type: none"> Daudzdzīvokļu ēku, kas pieslēgtas CSS, siltumenerģijas patēriņš 	2 123	2 081	2 039	1 983	GWh/gadā
		Dz I 5.	<ul style="list-style-type: none"> Daudzdz. ēku, kas pieslēgtas CSS, īpatnējais siltumenerģijas patēriņš 	147	↓	↓	↓	kWh/m ² gadā
		Dz I 6.	<ul style="list-style-type: none"> Atjaunoto daudzdz. ēku skaits gadā 	-	↑	↑	↑	skaits/gadā
		Dz I 7.	<ul style="list-style-type: none"> Gandrīz nulles enerģijas patēriņa ēku skaits 	-	↑	↑	↑	skaits
		Dz I 8.	<ul style="list-style-type: none"> Siltumenerģijas patēriņa samazinājums no ēku atjaunošanas 	-	↑	↑	↑	MWh/gadā
		Dz I 9.	<ul style="list-style-type: none"> Īpatnējais siltumenerģijas patēriņš atjaunotajās ēkās pēc projekta 	-	-	-	-	kWh/m ² gadā
		Dz2: Normatīvo aktu pārskatīšana daudzdz. ēku atjaunošanas tempu palielināšanai Rīgā	-	Skatīt indikatorus Dz I 4. līdz Dz I 9.				
Dz3: Iedzīvotāju iesaiste daudzdz. ēku atjaunošanā	-	Skatīt indikatorus Dz I 4. līdz Dz I 9.						
	Dz I 10.	<ul style="list-style-type: none"> Konsultēto daudzdz. ēku/iedzīvotāju skaits gadā REEF ietvaros 	-	-	-	-	skaits	

B-3.1: Ietekmes ceļi								
Iznākums / ietekmētā joma	Pasākums	Nr.	Rādītāja nosaukums	Bāzes vērtība	Mērķa vērtība			Mērvienība
				2020	2025	2027	2030	
	Dz4: Rīgas energoefektivitātes fonda izveide	Dz I 11.	<ul style="list-style-type: none"> Daudzdzīvokļu ēku skaits gadā ar saņemtu finansējumu REEF ietvaros 	-	-	-	-	skaits
		Dz I 12.	<ul style="list-style-type: none"> Pašvaldības sniegtais atbalsts ēku iedzīvotājiem ēku atjaunošanai 	-	-	-	-	skaits un EUR
		Dz I 13.	<ul style="list-style-type: none"> Izlietotā finansējuma efektivitāte 	-	-	-	-	%
CO ₂ emisiju samazināšana no daudzdzīvokļu ēkām	Dz5: Jaunu standartizētu risinājumu pētīšana un īstenošana ēku atjaunošanai, samazinot ēku atjaunošanas izmaksas	-	Skatīt indikatorus Dz I 6., Dz I 8., Dz I 9.					
CO ₂ emisiju samazināšana no transporta un mobilitātes sektora		T I 1.	CO₂ emisiju samazinājums privātajam transportam	-	182 622	3652 44	553 400	tCO₂
		T I 2.	CO₂ emisiju apjoms no privātā transporta	674 997	492 375	309 753	121 597	tCO₂/gadā
	T1: Pilsētplānošana, vērsta uz mērķi veidot pilsētu, kuras iedzīvotāji un viesi ir mazāk atkarīgi no privātajām automašīnām	T I 3.	<ul style="list-style-type: none"> Ieviestu digitālo risinājumu skaits 	-	↑	↑	↑	skaits
		T I 4.	<ul style="list-style-type: none"> Izveidoto mobilitātes punktu skaits 	N.d.	↑	↑	↑	skaits
		T I 5.	<ul style="list-style-type: none"> Transportlīdzekļu skaits un īpatsvars (%), kas pakalpojumus nodrošina ar e-transportu 	N.d.	↑	↑	↑	skaits un %
		T I 6.	<ul style="list-style-type: none"> Ieviestu jauno politikas instrumentu skaits 	N.d.	↑	↑	↑	skaits
		T I 7.	<ul style="list-style-type: none"> Gājēju un velosīdu infrastruktūras uzlabojumi 	-	↑	↑	↑	km
		T I 8.	<ul style="list-style-type: none"> Koplietošanas pakalpojumu sniedzēju skaits un izmantoto transportlīdzekļu skaits 	N.d.	↑	↑	↑	skaits
		T I 9.	<ul style="list-style-type: none"> Pašvaldības darbinieku skaits, kas strādā attālināti 	N.d.	↑	↑	↑	cilvēku skaits un % no darbiniekiem

B-3.1: Ietekmes ceļi								
Iznākums / ietekmētā joma	Pasākums	Nr.	Rādītāja nosaukums	Bāzes vērtība	Mērķa vērtība			Mērvienība
				2020	2025	2027	2030	
	pakalpojumu pieejamības palielināšanai	T 10.	<ul style="list-style-type: none"> Rīgas un Pierīgas iedzīvotāju īpatsvars, kas strādā attālināti (balstoties uz mobilitātes aptauju rezultātiem) 	N.d.	↑	↑	↑	%
		T 11.	<ul style="list-style-type: none"> Koplietošanas darba telpu skaits un platība (m²) Rīgā 	N.d.	↑	↑	↑	skaits un m ²
CO ₂ emisiju samazināšana no transporta un mobilitātes sektora	T3: Aktīva dzīvesveida un velosipēdu izmantošanas veicināšana	T 12.	<ul style="list-style-type: none"> Pieejamie gājēju ceļi un veloceļi 	68,2	↑	↑	↑	km
		T 13.	<ul style="list-style-type: none"> Ar velo un kājām pārvietojošos cilvēku skaits 	N.d.	↑	↑	↑	skaits un % no kopējā
	T4: Ar sabiedrisko transportu veikto pasažieru braucienu īpatsvara palielināšana ikdienā	T 14.	<ul style="list-style-type: none"> Pārvadāto pasažieru skaits autobusos, tramvajos, trolejbusos un vilcienos 	SIA "Rīgas satiksme" - 89,7 milj.	↑	↑	↑	skaits
		T 15.	<ul style="list-style-type: none"> Nobrauktie pasažierkilometri 	N.d.	↑	↑	↑	pkm
		T 16.	<ul style="list-style-type: none"> Tramvaju, trolejbusu, autobusu kustības vidējais ātrums maršrutā 	N.d.	↑	↑	↑	km/h
		T 17.	<ul style="list-style-type: none"> Sabiedriskā transporta lietotāju īpatsvars 	N.d.	↑	↑	↑	%
	T5: Ierobežojumi privātajam transportam	T 18.	<ul style="list-style-type: none"> Aktīvo pārvietošanās veidu lietotāju īpatsvars 	N.d.	↑	↑	↑	%
		T 19.	<ul style="list-style-type: none"> Privāto automašīnu lietotāju īpatsvars 	N.d.	↓	↓	↓	%
		T 20.	<ul style="list-style-type: none"> Budžeta ieņēmumi no autostāvvietu maksas (vai nodevas) 	N.d.	↑	↑	↑	milj. EUR/gadā
		T 21.	<ul style="list-style-type: none"> Budžeta izlietojums ilgtspējīgas mobilitātes projektiem 	N.d.	↑	↑	↑	milj. EUR/gadā
	T6: Citi pasākumi vieglo automašīnu izmantošanas samazināšanai	T 22.	<ul style="list-style-type: none"> Izveidoti un ieviesti jauni politikas instrumenti 	-	↑	↑	↑	skaits

B-3.1: Ietekmes ceļi								
Iznākums / ietekmētā joma	Pasākums	Nr.	Rādītāja nosaukums	Bāzes vērtība	Mērķa vērtība			Mērvienība
				2020	2025	2027	2030	
	T7: Elektrifikācijas veicināšana privātajā transportā un pakalpojumu sniegšanā	T 23.	• Reģistrēto un tehniskā kārtībā esošo ETL skaits	3 037	↑	↑	↑	skaits
		T 24.	• ETL uzlādes staciju skaits (publiskas, daļēji publiskas, privātas)	19	↑	↑	↑	skaits
		T 25.	• ETL uzlādes staciju skaits ar integrētu AER elektroenerģijas ražošanu	N.d.	↑	↑	↑	skaits
CO ₂ emisiju samazināšana no transporta un mobilitātes sektora	T8: Pašvaldības funkciju nodrošinošo transportlīdzekļu pakāpeniska pāreja uz tīrām tehnoloģijām	T 26.	• Transportlīdzekļu skaits ar AER tehnoloģijām pašvaldības pakalpojumu sniegšanai	N.d.	↑	↑	↑	skaits
		T 27.	• AER degvielas patēriņš	0,5%	↑	↑	↑	MWh/gadā
	T9: Mobilitātes datu apkopošana un ieviesto pasākumu monitorings	T 28.	• Izveidoti vai pielāgoti rīki	N.d.	↑	↑	↑	skaits
		T 29.	• Uzskaites ierīces mobilitātes datu ievākšanai	N.d.	↑	↑	↑	skaits
SEG emisiju samazināšana no atkritumu apsaimniekošanas sektora		A 1.	• Pilsētas radīto sadzīves atkritumu daudzums pa atkritumu veidiem	298 372	↓	↓	↓	t/gadā
		A 2.	• Pilsētas radīto sadzīves atkritumu apjoms uz vienu iedzīvotāju	480	↓	↓	↓	kg/iedzīvotāju gadā
		A 3.	• Sašķirotu atkritumu īpatsvars pret kopējo sadzīves atkritumu daudzumu	N.d.	↑	↑	↑	%
		A 4.	• Bioloģisko atkritumu īpatsvars nešķirotos sadzīves atkritumos	N.d.	↓	↓	↓	%
		A 5.	• Kopējais apglabāto sadzīves atkritumu daudzums	76 769; 45%	↓	↓	↓	tonnas/gadā un % no kopējā radītā apjoma
		A 6.	• Publiski pieejamo atkritumu šķirošanas laukumu skaits	N.d.	↑	↑	↑	skaits
		A 7.	• Publiski pieejamie mantu un pārtikas apmaiņas/ziedošanas punkti	N.d.	↑	↑	↑	skaits

B-3.1: Ietekmes ceļi									
Iznākums / ietekmētā joma	Pasākums	Nr.	Rādītāja nosaukums	Bāzes vērtība		Mērķa vērtība			Mērvienība
				2020	2025	2027	2030		
SEG emisiju samazināšana no mežsaimniecības sektora un CO ₂ piesaiste		ZM I 1.	<ul style="list-style-type: none"> Mežsaimniecības sektora radītās SEG emisijas (Rīgas teritorijā un ārpus tās) 	40	↓	↓	↓	ktCO _{2e} /gadā	
		ZM I 2.	<ul style="list-style-type: none"> Mežsaimniecības sektora piesaistītās CO₂ emisijas (Rīgas teritorijā un ārpus tās) 	321	↑	↑	↑	ktCO ₂ /gadā	
SEG emisiju samazināšana no mežsaimniecības sektora un CO ₂ piesaiste		ZM I 3.	<ul style="list-style-type: none"> Mežsaimniecības sektora uzkrātais (perspektīvā – arī noglabātais) CO₂ emisiju apjoms (Rīgas teritorijā un ārpus tās) 	4 381	↑	↑	↑	ktCO ₂ /gadā	
		ZM I 4.	<ul style="list-style-type: none"> Koku vainaga apjoma jeb meža platību izmaiņas 	N.d.	↑	↑	↑	m ² vai ha	
		ZM I 5.	<ul style="list-style-type: none"> Zaļās infrastruktūras apjoms pa veidiem (atsevišķi – veselīgu zaļās infrastruktūras teritoriju apjoms) 	N.d.	↑	↑	↑	m ² vai ha	
		ZM I 6.	<ul style="list-style-type: none"> Kopējais ūdenstilpņu īpatsvars (atsevišķi – kvalitatīvu ūdenstilpņu īpatsvars) 	N.d.	-	-	-	m ² vai %	
		ZM I 7.	<ul style="list-style-type: none"> Siltumsalu platību izmaiņas 	N.d.	↓	↓	↓	m ²	

Tabula 7: Ekonomiskie indikatori pēc sektora

Rīcību virzieni	Rādītājs	Rādītāja vienība
Transports un mobilitāte	Kapitālieguldījumi	% no kapitāla, kas ieguldīts zaļajā transportā (pārsniedzot visas pilsētas budžetu)
	Privātais publiskais kapitāls	% privātā kapitāla un publiskā kapitāla attiecība zaļajā transportā
	Ogleklis x ieguldītais kapitāls	Samazinātās oglekļa vienības uz EUR, kas iztērēts videi draudzīgā transportā
Pašvaldības infrastruktūra un daudzdzīvokļu ēkas	Investīciju atdeve	%
	Atmaksāšanās periods	Gadi
	Panāktais izmaksu samazinājums enerģijas ietaupījuma rezultātā	EUR
Enerģijas ražošana	Kapitālieguldījumi	EUR un % no kapitālieguldījumiem ieguldīt zaļās enerģijas projektos
	Ogleklis x ieguldītais kapitāls	Samazinātās oglekļa vienības uz EUR, kas iztērēts videi draudzīgā transportā
Pielāgošanās pasākumi	Pielāgošanās izmaksas	EUR no budžeta investēti pielāgošanās pasākumos
	Infrastruktūras dzīves cikla izmaksas	EUR no kopējām infrastruktūras projektēšanas, būvniecības un uzturēšanas izmaksām tās ekspluatācijas laikā
	Ārkārtas reaģēšanas izmaksu ietaupījums	EUR ietaupīti, jo samazināta nepieciešamība pēc reaģēšanas ārkārtas situācijās
	Sabiedrības veselības izmaksu ietaupījums	EUR ietaupīti veselības aprūpes un valsts veselības izdevumos

Atkritumu apsaimniekošana un aprites ekonomika	Pārstrādes līmenis	Sadzīves atkritumu (tai skaitā vismaz papīra, metāla, plastmasas, stikla, tekstilmateriālu, sadzīvē radušos bīstamo atkritumu un bioloģisko atkritumu) sagatavošanas atkārtotai izmantošanai, pārstrādes un materiālu reģenerācijas (izņemot enerģijas reģenerāciju un atkritumu pārstrādes materiālos, kurus paredzēts izmantot kā degvielu) līmenis / % no radītā sadzīves atkritumu daudzuma
--	--------------------	---

Tabula 8: Finanšu indikatori pēc sektora

3 C daļa – Klimatneitralitāti veicinošie finanšu priekšnosacījumi

3.1 Modulis IP-C1: Klimata politikas kapitāla attīstībai un izmantošanai

C-1.1: Apraksts

Lai nodrošinātu veiksmīgu Investīciju plāna ieviešanu, ir nepieciešams veikt kapitāla sadali, ņemot vērā dažādus finansējuma avotus: gan valsts, tai skaitā arī ES fondu, gan pašvaldības, gan privātos. Galvenais mērķis ir samērot finanšu ieguldījumus ar izmaksām, kas paredzētas klimatneitralitātes mērķu sasniegšanai līdz 2030.gadam. Līdz šim enerģētikas un klimata projektos RVP ir izmantojusi pašvaldības līdzekļus, kā arī līdzfinansējumu no ES fondu un citām nacionālajām programmām, kā piemēram, Emisiju kvotu izsoļu instrumenta programmas. Uzskaitē par privāto finansējumu pašvaldībā īstenotajos projektos netiek veikta.

Sadarbības veicināšana starp publisko un privāto sektoru ir ļoti svarīga. Abu kapitāla avotu izmantošana ļauj izveidot daudzveidīgāku un stabilāku finanšu pamatu. Latvijā un arī Rīgā šī sadarbība ir salīdzinoši vāji attīstīta, tāpēc ir nepieciešams to veicināt, lai piesaistītu privātās investīcijas, vienlaikus nodrošinot atbilstību klimata politikai un ilgtspējības mērķiem. Privātās un publiskās partnerības projektus plānots īstenot arī pašvaldības infrastruktūras jomā, piemēram, ielu apgaismojuma modernizācijai.

Lai veicinātu un stiprinātu sadarbību starp dažādām finansētāju pusēm Rīgā, zemāk ir apkopoti galvenie mērķi un rīcības, kas būtu jāveic:

- Izstrādāt visaptverošu stratēģiju kapitāla sadalei identificētajos Rīcības plāna rīcību virzienos. Tas ietver rūpīgu prioritāro jomu novērtējumu un līdzekļu sadali starp publiskajiem un privātajiem avotiem, it īpaši enerģijas ražošanas sektora rīcību virzienos, kā arī transporta un daudzdzīvokļu ēku sektoros.
- Veikt detalizētu izmaksu un ieguvumu analīzi katram identificētajam rīcības virzienam, ņemot vērā Rīcības plānā jau identificētos pirmos pasākumus, kā arī citas rīcības. Šī analīze palīdzēs pieņemt lēmumus par kapitāla piešķiršanu, nodrošinot, ka ieguldījumi dod maksimālu ieguvumu ceļā uz klimatneitralitāti.
- Izpētīt iespējas, kuros identificētajos rīcības virzienos un kā veicināt partnerības starp publiskajām un privātām struktūrām. Sadarbības izveide var uzlabot finansiālās iespējas klimata iniciatīvu īstenošanai un veicināt privātā sektora iesaistīšanos ilgtspējīgos projektos.
- Izpētīt un ieviest inovatīvus finanšu instrumentus un mehānismus dažādu finansējuma avotu piesaistei. Tas var ietvert zaļo obligāciju, klimata fondu vai citu ilgtspējīgu finansēšanas modeļu izpēti, kas atbilst RVP izvirzītajiem klimatneitralitātes mērķiem.

Zemāk tabulā ir uzskaitīti nacionālie klimata politikas virzieni, kas šobrīd nosaka mērķus attiecīgajās nozarēs. Tikai reti politikas instrumenti paredz ilgtspējīgus finanšu instrumentus, kas veicinātu turpmākas investīcijas klimata jomā. Latvijā (un arī Rīgā) lielākā daļa investīciju publiskajā sektorā ir balstīta uz ES fondu un vai nacionālo fondu pieejamību, kas izsniedz finansējumu granta formā. Lai gan Latvijai ir saistoši gan energoefektivitātes, gan AER, gan arī CO₂ emisiju samazināšanas un vēl citi mērķi, valsts līmenī nav vīzijas turpmāku klimata rīcību ilgtspējīgam finansējumam.

Ar klimatu saistītā politika	Politikas apraksts (sektors, mērķa grupas u.c.)	Iecerētais kapitāla veidošanas iznākums
Energoefektivitātes politika (Energoefektivitātes likums; Ēku energoefektivitātes likums; Ēku atjaunošanas ilgtermiņa stratēģija; Nacionālais enerģētikas un klimata plāns u.c.)	Dažādie normatīvie akti un politikas dokumenti nosaka mērķus un atbildības un identificē rīcības publisko un privāto ēku atjaunošanas sektorā, kā arī rūpniecībā.	Jau šobrīd daudziem energoefektivitātes pasākumiem privātajā sektorā tiek piesaistīts privātais kapitāls energoefektīvām tehnoloģijām un daudzdzīvokļu ēku atjaunošanas projektiem, kas ļauj samazināt enerģijas patēriņu, nodrošināt zemākas ekspluatācijas izmaksas un ilgtspējīgāku infrastruktūru. Pārējais finansējums tiek piesaistīts no publiskajiem finanšu avotiem.

Atjaunīgās enerģijas mērķi (Enerģētikas likums; Nacionālais enerģētikas un klimata rīcības plāns u.c.)	Latvija izvirza ambiciozus mērķus atjaunīgās enerģijas īpatsvaram kopējā enerģijas patēriņā.	Veicina privātās un publiskās investīcijas atjaunīgās enerģijas projektos, palielinot jaudu, samazinot atkarību no fosilā kurināmā un kopumā samazinot SEG emisijas.
Vides nodokļi	CO ₂ nodoklis rūpniecības uzņēmumiem un transportlīdzekļiem	Rada finansiālus stimulus uzņēmumiem samazināt oglekļa pēdas nospiedumu, veicinot ieguldījumus tīrākās tehnoloģijās un procesos un veicinot pāreju uz zemu oglekļa emisiju ekonomiku.

Tabula 9: Kapitāla pielietojumu veicinošo klimata jomas politiku saraksts

3.2 Modulis IP-C2: Risku identificēšana un mazināšana

C-2.1: Apraksts

Zemāk tabulā ir uzskaitīti potenciālie nozīmīgākie riski katram identificētajam rīcības virzienam, kā arī to mazināšanas pasākumi. Vairāki no identificētajiem riskiem ir kopīgi dažādos sektoros, starp kuriem ir gan finansējuma trūkums, gan potenciālā iesaistīto pušu pretestība dažādiem ilgtspējīgiem risinājumiem, kas saistīts ar zemo izpratnes līmeni.

Atkritumu apsaimniekošanas un aprites ekonomikas riski tiek izvērtēti, izstrādājot Rīgas aprites ekonomikas rīcības plānu. Tie tiks iekļauti šajā dokumentam tā nākamajā versijā kopā ar plānoto investīciju detalizētu aprakstu.

Rīcību virzieni	Sektora pasākumi	Identificētie riski	Risku apraksts	Risku mazināšana
Pašvaldības infrastruktūra	P1: Energo pārvaldības sistēmas nepārtraukta uzlabošana	Nepietiekami līdzekļi sistēmas uzturēšanai un uzlabošanai	Pašvaldības budžetā netiek iekļauti līdzekļi sistēmas uzturēšanai un paplašināšanai	Regulāra budžeta uzraudzība. Vadības informēšana par ieguvumiem.
	P2: 100% atjaunīgās siltumenerģijas nodrošināšana pašvaldības ēkās	Siltumenerģijas piegādātāju spēja piedāvāt atjaunīgās siltumenerģijas risinājumus	Atjaunīgās siltumenerģijas avotu diversifikācija	Pasākuma ieviešanas uzraudzība. Līgumu noslēgšana ar siltumenerģijas piegādātājiem, kas var nodrošināt izvirzītās prasības
	P3: 100% atjaunīgās elektroenerģijas nodrošināšana pašvaldības ēkās	Apliecinājuma sertifikātu izmaksas	Ja palielinās apliecinājuma sertifikāta izmaksas, pieaug pašvaldības budžets šī rīcības un mērķa sasniegšanā	Pasākuma ieviešanas uzraudzība un dažādu elektroenerģijas piegādātāju izmaksu apkopošana
	P4: Pašvaldības ēku atjaunošanas plāna līdz 2030. gada izstrāde un sistemātiska to atjaunošana	Negaidīti tehniskie jautājumi ēku renovācijas laikā	Rūpīga ēku pārbaude un novērtējums	Pieredzējušu uzņēmēju piesaiste

Rīcību virzieni	Sektora pasākumi	Identificētie riski	Risku apraksts	Risku mazināšana
	P5: Ielu apgaismojuma modernizācija	Iebildumi par energoefektivitātes pakalpojuma līguma slēgšanu	Netiek izvēlēts attiecīgais finansēšanas instruments	Papildus izglītojošais darbs par izvēlētā finanšu modeļa ieguvumiem un trūkumiem
	P6: Nodrošināt 100% atjaunīgās elektroenerģijas izmantošanu ielu apgaismojuma, luksoforu un pulksteņu darbināšanai 2030. gadā	Apliecinājuma sertifikātu izmaksas	Ja palielinās apliecinājuma sertifikāta izmaksas, pieaug pašvaldības budžets šī rīcības un mērķa sasniegšanā	Pasākuma ieviešanas uzraudzība un dažādu elektroenerģijas piegādātāju izmaksu apkopošana
	P7: Datu uzskaites sistēmas izveide par pašvaldības autoparku un transportlīdzekļu izmantošanas efektivitātes paaugstināšana	Datu drošības un privātuma bažas	Robustu drošības pasākumu ieviešana	Atbilstība datu aizsardzības regulām
	P8: Sabiedriskā transporta izmantošanas veicināšana darba vajadzībām pašvaldības darbinieku vidū	Ierobežota interese no darbinieku puses izmantot sabiedrisko transportu	Darbinieki nav gatavi personīgo automašīnu vietā izmantot sabiedrisko transportu	Sabiedriskā transporta pakalpojumu uzlabošana, motivācijas sistēmas veidošana
	P9: Pāreja uz bezemisiju transportlīdzekļiem kapitālsabiedrībās, pašvaldības iestādēs	Augstas sākotnējās izmaksas	Finansēšanas iespēju izpēte transportlīdzekļu iegādei	Sadarbība ar finanšu iestādēm. Ārējā finansējuma piesaiste
	P10: Notekūdeņu attīrīšanas iekārtu energoefektivitāte un AER izmantošana	Augstas sākotnējās izmaksas	Lielas sākotnējās investīcijas, kas nepieciešami AER infrastruktūras attīstībai, var radīt finansiālu slogu un ietekmēt projekta kopējos rādītājus	Pirms ieviešanas jāveic rūpīga izmaksu un ieguvumu analīze un jāizpēta finansēšanas iespējas, sadarbojoties ar dažādām finanšu iestādēm
Energijas ražošana	E1: Bezemisiju tehnoloģiju un AER pieauguma veicināšana centralizētajā siltumapgādē	Augstākas infrastruktūras attīstības sākotnējās izmaksas	Lielas sākotnējās investīcijas, kas nepieciešami AER infrastruktūras attīstībai, var radīt finansiālu slogu un ietekmēt projekta kopējos rādītājus	Pirms ieviešanas jāveic rūpīga izmaksu un ieguvumu analīze un jāizpēta finansēšanas iespējas, sadarbojoties ar dažādām finanšu iestādēm

Rīcību virzieni	Sektora pasākumi	Identificētie riski	Risku apraksts	Risku mazināšana
	E2: Nodrošināt jaunu klientu pieslēgšanu CSS	Tehniski izaicinājumi pieslēguma nodrošināšanā	Jaunu klientu integrēšana esošajā CSS var saskarties ar tehniskiem šķēršļiem, kas var izraisīt kavēšanos un palielināt ieviešanas izmaksas	Meklēt standartizētus risinājumus. Pasākumu uzraudzība. Izveidot īpašu tehniskā atbalsta komandu
	E3: Siltumapgādes ražošanas un pārvades efektivitātes paaugstināšana un siltumapgādes sist. digitalizācija	Nepietiekams finansējums un darbinieku kapacitātes trūkums	Digitalizācijas un atomatizācijas process prasa papildus resursus, kā arī papildus nepieciešama darbinieku kapacitātes paaugstināšana, lai ieviestu jaunus risinājumus	Jāatbalsta (jāmotivē) digitalizācijas procesa finansēšana, kā arī ir nepieciešama kapacitātes paaugstināšana, lai veidotos izpratne iesaistītājiem pusēm un tiktu uzlabotas darbinieku digitālās prasmes.
	E4: Pakāpeniska pāreja uz 4.paaudzes siltumapgādes sistēmu	Klientu puses risinājumu nesaderība	Ēku siltumapgādes sistēmas nav piemērotas 4.paaudzes tehniskajām prasībām	Sadarbība ar nekustamā īpašuma attīstītājiem, īpašniekiem
	E5: Inovatīvu projektu īstenošana	Ierobežota sabiedrības un ieinteresēto pušu izpratne par jaunajām tehnoloģijām	Inovatīvi pilotprojekti var saskarties ar sabiedrības skepsi un izpratnes trūkumu, kas ietekmēs to veiksmīgu īstenošanu.	Jāizstrādā mērķtiecīgas komunikācijas kampaņas un jāiesaista plašāk visas iesaistītās puses. Jāizveido partnerības ar vietējām kopienām
	E6: Veicināt elektrifikāciju, AER izmantošanu decentralizētā siltumapgādē vai pieslēgšanos CSS	Ierobežota interese no decentralizēto sistēmu lietotājiem	Decentralizētās sistēmu lietotāji var izrādīt ierobežotu interesi par AER ieviešanu, kas kavēs šī pasākuma ieviešanu	Jāizstrādā atbalsta vai motivācijas programmas un partnerības. Jāveic plašākas un mērķtiecīgas mārketinga un informatīvās kampaņas
	E7: Veicināt AER izmantošanu elektroenerģijas ražošanā Rīgas vajadzībām	Tehniskās problēmas, integrējot AER elektroenerģiju kopējā tīklā	AER integrēšana tīklā var saskarties ar tehniskiem izaicinājumiem un varētu būt nepieciešama uzlabota infrastruktūra, kas var izraisīt rīcības ieviešanas aizkavēšanos	Sadarbojoties ar enerģētikas ekspertiem, tīkla operatoru un tehnoloģiju nodrošinātājiem, jāidentificē potenciālie risinājumi.
Daudzdzīvokļu ēkas	Dz1: Informācijas un datu pieejamības	Ierobežota precīzu un visaptverošu datu pieejamība	Nepietiekami vai nepieejami dati par energoefektivitāti var	Meklēt papildus iespējas datu piekļuvei. Identificēto

Rīcību virzieni	Sektora pasākumi	Identificētie riski	Risku apraksts	Risku mazināšana
	uzlabošana par daudzdzīvokļu ēku energoefektivitāti		kavēt efektīvu lēmumu pieņemšanu un plānošanu par ēku renovāciju	šķēršļu novēršana, iesaistot visas puses.
	Dz2: Normatīvo aktu pārskatīšana daudzdz. ēku atjaunošanas tempu palielināšanai Rīgā	Nav atbalsta izmaiņu veikšanai normatīvajos aktos	Ieinteresēto pušu pretestība normatīvo aktu izmaiņām var palēnināt renovācijas procesu un kavēt energoefektivitātes mērķu sasniegšanu	Papildus darbs un konsultācijas ar iesaistītajām pusēm. Mērķtiecīgāka informēšana par visiem potenciālajiem ieguvumiem no regulējuma izmaiņām
	Dz3: Iedzīvotāju iesaiste daudzdz. ēku atjaunošanā	Zema iedzīvotāju interese vai līdzdalība	Ierobežota iedzīvotāju iesaistīšanās un zema interese var kavēt ēku atjaunošanu	Izstrādāt papildus kopienas iesaistīšanas un informēšanas programmas. Izvērtēt iespējas uzlikt saistības atjaunot augstas enerģijas klases ēkas
	Dz4: Rīgas energoefektivitātes fonda izveide	Ierobežoti finanšu resursi fonda izveidei	Energoefektivitātes fonda izveide var saskarties ar izaicinājumiem ierobežoto finanšu resursu dēļ, kas ietekmē tā iespējas mērogot ēku atjaunošanu Rīgā	Izvērtēt citus finansēšanas modeļus, tai skaitā privāto fondu iesaisti
	Dz5: Jaunu standartizētu risinājumu pētīšana un īstenošana ēku atjaunošanai, samazinot ēku atjaunošanas izmaksas	Jaunā risinājuma tehniskā efektivitāte	Jaunu standartizētu risinājumu efektivitāte un pieņemšana var būt neskaidra, izraisot ieinteresēto pušu vilcināšanos un iespējamu projekta neveiksmi	Novērst efektivitāti ierobežojošos šķēršļus. Iesaistīt nozares ekspertus.
Transports un mobilitāte	T1: Pilsētplānošana, vērsta uz mērķi veidot pilsētu, kuras iedzīvotāji un viesi ir mazāk atkarīgi no privātajām automašīnām	Pretestība pret izmaiņām pilsētplānošanas principos, virzoties pret klimatneitralitātes mērķiem	Ieinteresēto pušu pretestība pilsētplānošanas izmaiņām var kavēt tādas pilsētas izveidi, kas ir mazāk atkarīga no privātajiem transportlīdzekļiem	Jāveic pilsētplānošanas novērtējums. Vairāk jāiesaista iedzīvotāji un ieinteresētās puses lēmumu pieņemšanas procesā
	T2: Pasākumi attālinātā darba veicināšanai un e-pakalpojumu pieejamības palielināšanai	Ierobežota attālinātā darba un e-pakalpojumu ieviešana	Zema attālinātā darba un e-pakalpojumu izmantošana var kavēt privāto automašīnu atkarības mazināšanu un palielināt satiksmes sastrēgumus	Jāizstrādā izpratnes veicināšanas kampaņas par attālinātā darba un e-pakalpojumu priekšrocībām. Jāveicina sadarbība ar uzņēmumiem, lai

Rīcību virzieni	Sektora pasākumi	Identificētie riski	Risku apraksts	Risku mazināšana
				ieviestu attālinātā darba politiku
	T3: Aktīva dzīvesveida un velosipēdu izmantošanas veicināšana	Velosipēdistu drošības apsvērumi	Velosipēdistu drošības apsvērumi var atturēt no aktīva dzīvesveida un velosipēda lietošanas	Papildus investīcijas velo infrastruktūrā un drošības pasākumos. Izglītojošas kampaņas par ceļu satiksmes drošību
	T4: Ar sabiedrisko transportu veikto pasažieru braucienu īpatsvara palielināšana ikdienā	Zems sabiedriskajā transportā pārvadāto pasažieru skaits	Zems pārvadāto pasažieru skaits var būt saistīts ar pakalpojumu pieejamību, izpratnes trūkumu vai neērtību uztveri.	Īstenot visaptverošas sabiedrības informēšanas kampaņas. Lojalitātes programmas izveide, lai veicinātu zaļā sabiedriskā transporta izmantošanu.
	T5: Ierobežojumi privātajam transportam	Iebildumi pret privātā transporta ierobežojumiem	Sabiedrības un ieinteresēto pušu iebildumi pret privātā transporta ierobežojumiem var kavēt šī pasākuma efektīvu īstenošanu	Informēt par ieguvumiem no ierobežojumiem. Iesaistīt iesaistītās puses lēmumu pieņemšanā
	T6: Citi pasākumi vieglo automašīnu izmantošanas samazināšanai	Alternatīvo pasākumu ierobežota efektivitāte	Alternatīvie pasākumi var būt mazāk efektīvi nekā paredzēts, radot problēmas vieglo transportlīdzekļu izmantošanas samazināšanā	Izmēģināt alternatīvus pasākumus un novērtēt to efektivitāti. Pielāgot stratēģijas, pamatojoties uz rezultātiem.
	T7: Elektrifikācijas veicināšana privātajā transportā un pakalpojumu sniegšanā	Ierobežota interese par atjaunojamās enerģijas tehnoloģiju ieviešanu	Zemā privātā sektora interese par atjaunojamās enerģijas tehnoloģiju ieviešanu transportā var kavēt progresu	Piedāvāt stimulus atjaunojamās enerģijas tehnoloģiju ieviešanai. Palielināt izpratni par vides un ekonomikas ieguvumiem.

Tabula 10: Projekta līmeņa risku saraksts

3.3 Modulis IP-C3: Kapacitātes veidošana un iesaistīto pušu līdzdalība kapitāla un investīciju plānošanā

C-3.1: Apraksts

Zemāk ir aprakstītas katra sektora iesaistītās puses atkarībā no to intereses un ietekmes.

Pašvaldības infrastruktūra:

Lai sasniegtu Rīgas klimatneitralitātes mērķus, dažāda līmeņa iesaiste ir nepieciešama no visām pašvaldības iestādēm, departamentiem, komitejām un kapitālsabiedrībām. Izvērtējot ietekmi, būtiska iesaiste nepieciešama no ĪD puses, kura darbība ietver ēku pārvaldības jautājumus, tostarp, ēku atjaunošanas plānošanu un īstenošanu, uzdevumu deleģēšanu ēku apsaimniekotājiem. Tāpat būtiski ir nodrošināt atgriezenisko saiti ar pašvaldības komitejām, politisko lēmumu pieņemšanai. Savukārt izpilddirektora biroja iesaiste ir nepieciešama, lai koordinētu un pārraudzītu Rīgas klimata līgumā iekļauto pasākumu ieviešanu iestāžu un kapitālsabiedrību

līmenī. Kapitālsabiedrību galvenā atbildība ir ieviest tām deleģētos uzdevumus. REA galvenie uzdevumi ir: pastāvīgi veikt monitoringu un datu analīzi, sagatavot un publicēt informāciju lēmumu pieņemšanai par pasākumu ieviešanu un finanšu piesaisti, energopārvaldības sistēmas uzturēšanu un paplašināšanu, kā arī veicināt izpratni un iesaisti klimata mērķu sasniegšanā visās pašvaldības struktūrvienībās. Rīcības plāna rādītāju dati tiks publicēti REA mājaslapā.

Enerģijas ražošana:

Tiecoties sasniegt Rīgas klimatneitralitāti, iesaistītajām pusēm enerģijas ražošanas sektorā ir un būs ļoti nozīmīga loma identificēto pasākumu īstenošanā. Ņemot vērā, ka Rīgas aglomerācija ir lielākais enerģijas patērētājs valstī, tās mērķu sasniegšanai ir būtiska nozīme arī valsts klimata mērķu sasniegšanā. Tāpēc arī Klimata un enerģētikas ministrijas virzītajiem politiskajiem un normatīvajiem lēmumiem, ko tālāk pieņem LR Saeima un/vai Ministru kabinets saistībā ar atjaunīgās enerģijas ražošanas veicināšanu, ir būtiska loma Rīgas enerģētikas sektora attīstībā. Enerģētikas sektora dekarbonizācijā būtisku lomu spēlē arī enerģijas ražošanas uzņēmumu investīcijas inovatīvu risinājumu ieviešanā. Tāpat iedzīvotāju iniciatīvas un energokopieņu attīstība var veicināt pieprasījumu pēc atjaunīgās enerģijas ražošanas. Šo dažādo ieinteresēto pušu efektīva iesaiste un sadarbība ir būtiska, lai Rīgā izveidotu noturīgu un klimatneitrālu enerģijas ražošanas sektoru.

Daudzdzīvokļu ēkas:

Daudzdzīvokļu ēku apsaimniekošanā un attīstībā Rīgā ir iesaistīta virkne institūciju. REA sadarbībā ar citām pašvaldības struktūrvienībām jau ir izveidojusi energoefektivitātes centru un sniedz konsultācijas iedzīvotājiem par ēku atjaunošanas procesu, kā arī piedalās dažādu kampanju organizēšanā un starptautiskos projektos. MVD īsteno vienotu pilsētas politiku mājokļu jomā, palīdz dzīvokļa jautājumu risināšanā, kā arī īsteno pašvaldības pārvaldīšanā esošo dzīvojamo māju pārvaldīšanas uzraudzību un realizē pašvaldības neprivatizēto dzīvojamo telpu valdījumu. ĪD nodrošina pašvaldībai piederošā un piekrītošā īpašuma un tās rīcībā esošo zemesgabalu racionālu un lietderīgu izmantošanu, kā arī organizē līdzfinansējuma nodrošināšanu ēku atjaunošanai Rīgā (atjauno.riga.lv). Finanšu institūcija ALTUM piedāvā vairākus atbalsta instrumentus iedzīvotājiem ēku atjaunošanai. Taču būtiski būtu jāstiprina citu iesaistīto pušu iesaiste, kompetence un kapacitāte, piemēram RNP un citu namu apsaimniekotāju uzņēmumu spēja atbalstīt un konsultēt iedzīvotājus par ēku atjaunošanas iespējām, ņemot vērā ka ēku atjaunošanas apjomi nākotnē pieaugs. Papildus arī nepieciešams veicināt saskaņotas un savstarpēji koordinētas rīcības un sadarbību visu iesaistīto pušu starpā. Īstenojot visus rīcības virzienus daudzdzīvokļu ēku sektorā par pasākumu atbildīgajām iestādēm nepieciešams iesaistīt citas iesaistītās personas gan pasākuma plānošanas, gan ieviešanas posmā (MVD, ĪD, REA, PAD u.c.).

Transports un mobilitāte:

Transporta un mobilitātes sektorā Rīgā ir ļoti daudz iesaistīto, sākot no nacionālās un vietējās politikas veidotājiem līdz pilsētas iedzīvotājiem un viesim.

Tabulā zemāk ir uzskaitītas katra sektora iesaistītās puses, novērtējot to:

- sadarbību - raksturo sadarbību starp pašvaldību un iesaistīto pusi, proti, esošo sadarbības modeli un tā efektivitāti;
- ietekmi – raksturo iesaistītās puses ietekmi uz sektora radīto emisiju samazināšanu;
- interesi – raksturo iesaistītās puses interesi attiecībā uz sektora radīto emisiju samazināšanu;
- iesaistes līmeni un veidu.

Lai raksturotu iesaistes līmeni un veidu, ir izmantotas šādas kategorijas un to skaidrojumi:

Iesaistes līmenis (L)	Iesaistes veids (V)
Informēšana: Informācijas nodrošināšana iesaistītajām pusēm. Vienvirziena komunikācija.	Saziņa: Informācijas apmaiņa ar iesaistītajām pusēm.
Konsultācija: Tiek meklēta informācija un atsauksmes. Divvirzīnu komunikācija.	Konsultācija: Tiek meklēta informācija, atsauksmes un ieteikumi.
Iesaistīšanās: Iesaistīto pušu aktīva iesaistīšana lēmumu pieņemšanas procesā. Sadarbība un kopīgu lēmumu pieņemšana.	Sadarbība: Kopīgs darbs pie projektiem un lēmumu pieņemšana.
Partnerība: Sadarboties projektos un iniciatīvās. Daļta atbildība un ieguvumi.	Pilnvarošana: Iesaistīto pušu pilnvarošana, iesaistot tās galvenajos procesos.
	Daļība: Aktīvi piedaloties diskusijās un aktivitātēs.
	Deleģēšana: Konkrētu uzdevumu vai pienākumu deleģēšana iesaistītajām pusēm.

iesaistītās puses	Sadarbība	Ietekme	Interese	iesaistes tips un līmenis*
Pašvaldības infrastruktūra				
REA	Augsta	Vidēja	Augsta	iesaistes līmenis (L): konsultācija, iesaistīšanās, partnerība. iesaistes veids (V): saziņa, konsultācija, sadarbība, pilnvarošana, dalība
FD	Augsta	Vidēja	Vidēja	L: konsultēšana V: konsultācija, sadarbība, dalība
Izpilddirektora birojs	Augsta	Augsta	Augsta	L: iesaistīšanās V: deleģēšana
ĪD	Vidēja	Augsta	Vidēja	L: iesaistīšanās V: sadarbība, dalība, pilnvarošana
PAD	Zems	Zema	Vidēja	L: konsultācija, partnerība V: sadarbība, dalība
Komitejas	Augsta	Augsta	Vidēja	L: partnerība V: sadarbība
ĪKSD	Vidēja	Vidēja	Augsta	L: iesaistīšanās V: saziņa, dalība
Rīgas gaisma (ĀMD)	Augsta	Vidēja	Vidēja	L: iesaistīšanās V: dalība
Rīgas nami	Vidēja	Vidēja	Vidēja	L: iesaistīšanās V: dalība
AS "Rīgas siltums"	Zems	Vidēja	Zema	L: iesaistīšanās, partnerība V: dalība
Rīgas satiksme	Vidēja	Zema	Vidēja	L: iesaistīšanās V: dalība
Rīgas ūdens	Vidēja	Zema	Vidēja	L: iesaistīšanās V: dalība
Pārējās kapitālsabiedrības	Vidēja	Zema	Vidēja	L: iesaistīšanās V: dalība
Iestādes	Vidēja	Zema	Zema	L: iesaistīšanās V: dalība
NVO ("Pilsēta cilvēkiem", apkaimju biedrības u.c.)	Vidēja	Vidēja	Augsta	L: konsultācija, iesaistīšanās V: Sadarbība
Enerģijas ražošana				
MVK	Vidēja	Augsta	Vidēja	L: partnerība V: sadarbība
Izpilddirektora birojs	Augsta	Augsta	Augsta	L: iesaistīšanās V: deleģēšana
REA	Augsta	Zema	Augsta	L: konsultācija, iesaistīšanās, partnerība V: saziņa, konsultācija, sadarbība, pilnvarošana, dalība
PAD	Vidēja	Vidēja	Vidēja	L: konsultācija, partnerība V: sadarbība, dalība
AS "Rīgas Siltums"	Vidēja	Augsta	Augsta	L: iesaistīšanās, partnerība V: dalība
KEM	Vidēja	Augsta	Vidēja	L: partnerība V: sadarbība
EM	Vidēja	Augsta	Vidēja	L: partnerība V: sadarbība
AS "Latvenergo" (TEC 1 un TEC 2)	Vidēja	Augsta	Vidēja	L: partnerība V: sadarbība
Citi neatkarīgi siltumenerģijas ražotāji, no kuriem tiek iepirkta siltumenerģija	Zema	Vidēja	Vidēja	L: partnerība V: sadarbība

iesaistītās puses	Sadarbība	Ietekme	Interese	iesaistes tips un līmenis*
Mājsaimniecības un citi dabasgāzes patērētāji	Zema	Vidēja	Zema	L: informēšana, konsultācija V: saziņa, dalība
Kopienas	Zema	Zema	Vidēja	L: informēšana, konsultācija V: saziņa, dalība
Elektroenerģijas ražotāji	Vidēja	Vidēja	Vidēja	L: partnerība, konsultācija V: sadarbība, dalība
Uzņēmumi	Zema	Vidēja	Vidēja	L: informēšana, konsultācija V: saziņa, dalība
NVO ("Zaļā brīvība", Vides konsultatīvā padome, Baltijas vides forums u.c.)	Vidēja	Vidēja	Augsta	L: informēšana, konsultācija V: saziņa, dalība, sadarbība
Daudzdzīvokļu ēkas				
REA	Augsta	Vidēja	Augsta	L: konsultācija, iesaistīšanās, partnerība V: saziņa, konsultācija, sadarbība, pilnvarošana, dalība
FD	Vidēja	Vidēja	Zema	L: konsultācija V: konsultācija, sadarbība, dalība
Izpilddirektora birojs	Vidēja	Augsta	Augsta	L: iesaistīšanās V: deleģēšana
PAD	Augsta	Zema	Vidēja	L: konsultācija, partnerība V: sadarbība, dalība
RNP	Vidēja	Augsta	Vidēja	L: iesaistīšanās, partnerība V: dalība, sadarbība
Citu namu apsaimniekošanas uzņēmumi	Vidēja	Vidēja	Vidēja	L: iesaistīšanās, partnerība V: dalība, sadarbība
RD MVD	Vidēja	Augsta	Vidēja	L: iesaistīšanās V: sadarbība, dalība
RD ĪD	Vidēja	Augsta	Vidēja	L: iesaistīšanās V: sadarbība, dalība
Iedzīvotāji, iedzīvotāju biedrības un kopības	Zema	Vidēja	Zema	L: informēšana, konsultācija V: saziņa, dalība
ALTUM	Vidēja	Augsta	Augsta	L: partnerība V: sadarbība
AS "Rīgas siltums"	Zema	Vidēja	Zema	L: iesaistīšanās, partnerība V: dalība
RAIC	Vidēja	Zema	Vidēja	L: informēšana, iesaistīšanās V: saziņa, sadarbība, dalība
NVO (apkaimju biedrības, "Zero Waste Latvija" u.c.)	Vidēja	Vidēja	Augsta	L: iesaistīšanās, partnerība V: dalība, sadarbība
Transports				
SM	Vidēja	Augsta	Vidēja	L: partnerība V: sadarbība
Autotransporta direkcija	Vidēja	Augsta	Vidēja	L: partnerība V: sadarbība
Pasažieru vilciens	Vidēja	Augsta	Vidēja	L: partnerība V: sadarbība
Latvijas dzelzceļš	Vidēja	Augsta	Vidēja	L: partnerība V: sadarbība
CSDD	Augsta	Zema	Vidēja	L: partnerība V: sadarbība
Satiksmes un transporta lietu komiteja	Vidēja	Augsta	Vidēja	L: partnerība V: sadarbība
Izpilddirektora birojs	Vidēja	Augsta	Augsta	L: iesaistīšanās

Iesaistītās puses	Sadarbība	Ietekme	Interese	Iesaistes tips un līmenis*
				V: deleģēšana
PAD	Augsta	Augsta	Augsta	L: konsultācija, partnerība, iesaistīšanās V: sadarbība, dalība, saziņa, konsultācija
ĀMD	Vidēja	Augsta	Vidēja	L: konsultācija, partnerība, iesaistīšanās V: sadarbība, dalība, saziņa, konsultācija, deleģēšana
Rīgas brīvosta	Vidēja	Augsta	Zema	L: partnerība V: sadarbība
REA	Zema	Zema	Augsta	L: konsultācija V: saziņa, sadarbība
Transportlīdzekļu īpašnieki	Zema	Augsta	Zema	L: informēšana, konsultācija V: saziņa, dalība
Degvielu tirgotāji	Vidēja	Vidēja	Vidēja	L: partnerība V: sadarbība
Elektrouzlādes pakalpojumu sniedzēji	Augsta	Vidēja	Augsta	L: partnerība V: sadarbība
Transporta pakalpojumu sniedzēji	Vidēja	Vidēja	Vidēja	L: partnerība V: sadarbība
Kravu pārvadātāji	Zema	Vidēja	Zema	L: partnerība V: sadarbība
Nekustamā īpašuma attīstītāji	Zema	Zema	Zema	L: partnerība V: sadarbība
Sabiedriskā transporta lietotāji	Zema	Zema	Vidēja	L: informēšana, konsultācija V: dalība, saziņa
Gājēji	Zema	Zema	Augsta	L: informēšana, konsultācija V: saziņa, dalība
Velobraucēji	Vidēja	Zema	Augsta	L: informēšana, konsultācija V: saziņa, dalība
NVO ("Pilsēta cilvēkiem", apkaimju biedrības u.c.)	Vidēja	Vidēja	Augsta	L: partnerība, konsultācija V: sadarbība, saziņa

* 4 iesaistes līmeņi: informēšana, konsultēšana, iesaistīšanās, partnerība. 6 iesaistes veidi: saziņa, konsultācija, sadarbība, pilnvarošana, dalība, deleģēšana.

Tabula 11: Iesaistīto pušu līdzdalības kartējums